

DAN SIMMONS

The cover art depicts a lone figure in a futuristic, white and grey spacesuit standing on a rocky ledge. The figure is looking out over a vast, alien landscape. In the distance, a complex of futuristic buildings and structures is built into a mountainous, hazy environment. A large, multi-level suspension bridge or walkway system spans across the scene, leading towards the distant structures. The sky is a deep, dark blue, and the overall atmosphere is one of mystery and exploration.

OLYMP

OLYMP

Olympos

Copyright © 2005 by Dan Simmons

All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Petr Kotrle, 2007, 2023

Cover © DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3793-2 (pdf)

DAN
SIMMONS
~
OLYMP

FOBS

Jak mohl Homér tyto věci znát? Když se to všechno stalo, byl velbloudem v Baktrii!

LUCIAN:

Sen

... reálná historie Země musí být v poslední instanci historií skutečně nelítostného boje. Jeho současníci, bohové ani vášně nedají člověku pokoj.

JOSEPH CONRAD:

Poznámky o životě a literatuře

*Dost už o Troji, nepiš zas,
když Smrt píše do hlíny jen!
Laiovým hněvem nekal jas,
jímž svobodným žehná den,
byť úkladná Sfinga uvalí
hádanky, co Théby neznaly.*

*Athény nové staviž um,
jež době budoucí
odkážou, jak Západ nebesům
majestát horoucí;
Pryč, pokud skvostu souzen zmar,
zem vezmi si, vše nebe dar.*

PERCY BYSSHE SHELLEY

Hellas

Část 1

Helenu Trojskou probudí těsně před úsvitem sirény oznamující nálet. Ohmatá polštáře na posteli, ale její současný milenec Hockenberry je pryč – znovu se vytratil do noci ještě před probuzením služebnictva. Chová se tak jako vždycky po promilované noci, chová se, jako by se dopustil něčeho hanebného. Právě teď se určitě krade domů zadními uličkami a průcho-
dy, kde pohodně hoří nejmíň jasně. Helena si pomyslí, že ten Hocken-
berry je zvláštní a smutný chlapík. Pak si vzpomene.

Můj manžel je mrtvý.

Tato skutečnost, to, že byl Paris zabit v souboji s nemilosrdným Apolónem, je realitou již devět dní – slavný pohřeb za účasti jak Trojanů, tak Achájců začne za tři hodiny, pokud božský vůz, který je teď nad městem, v příštích několika minutách Ílion úplně nezničí –, Helena však stále není schopná uvěřit, že Paris je mrtvý. Paris, syn Priamův, že byl přemožen na bitevním poli? Paris že je mrtvý? Paris že byl svržen do temných jeskyní Hádu bez krásy těla či elegance skutků? Nemyslitelné. To je přece Paris, její krásný mladíček, který ji ukradl Meneláovi, před nosem jeho stráží a přes zelené trávníky Lakedaimonu. To je přece *Paris*, i po dlouhých deseti letech této úmorné války její nejpozornější mileneček, ten, o kterém se často potají vyjadřovala jako o svém „bujném oři, který se umí u žlabu nadržat dosyta“.

Helena vyklouzne z postele, přejde k balkonu na vnější straně budovy, rozhrne průsvitné závěsy a vyjde do ílijského předjitřního světla. Je zimní slunovrat a mramor jí pod bosýma nohama studí. Obloha je stále dost tmavá, aby mohla vidět čtyřicet nebo padesát silných reflektorů, které vrhají světlo k nebi a pátrají po bohu či bohyni a létajícím voze. Polokouli moraveckého energetického štítu, který město zakrývá, čeří tlumené plazmové exploze. Z obvodových obranných postavení Ília náhle probodnou oblohu četné kužely koherentního světla – sytě modré, smaragdově zelené, krvavě rudé. Helena zahlédne, jak severním kvadrantem města zatřese jediný, obrovský výbuch, jehož rázová vlna se v ozvěnách rozletí nebetyčnými věžemi Ília a shodí Heleně z ramenou kadeře dlouhých, tmavých vlasů. Bohové začali v posledních týdnech používat k proražení silového

pole fyzické bomby, jejichž jednomolekulové bombové pouzdro dokáže díky kvantovému fázovému posunu proniknout moraveckým štítem. Tak se jí to aspoň snažili vysvětlit Hockenberry a ten legrační kovový tvoreček, Mahmud.

Heleně Trojské můžou být nějaké stroje ukradené.

Paris je mrtvý. Ta představa je jednoduše nesnesitelná. Helena byla připravená zemřít spolu s Paridem v den, kdy Achájeci, vedení jejím bývalým manželem Meneláem a jeho bratrem Agamemnónem, nakonec prolomí hradby, jak se podle její jasnozřivé přítelkyně Kassandry muselo stát, všechny muže a chlapce z města povraždí, ženy znásilní a odvezou je na řecké ostrovy do otroctví. Helena byla připravená na *ten* den – připravená zemřít vlastní rukou nebo Meneláovým mečem –, ale ve skutečnosti jaksi nikdy nevěřila, že by její drahý, ješitný, božský Paris, její bujný hřebec, její krásný manžel a bojovník, mohl zemřít první. Po více než devět let obléhání a slavných bojů Helena věřila bohům, že milovaného Parida zachovají živého a zdravého v její posteli. A oni to dělali.

A teď ho zabili.

Vzpomene si, jak viděla svého trojského manžela naposledy, před deseti dny, když mířil ven z města, aby se utkal v souboji muže proti muži s bohem Apollónem. Paris nevypadal nikdy sebevědoměji než tenkrát, v brnění z elegantního lesklého bronzu, s hlavou zvrácenou, vlasy splývajícími na záda jako koňská hříva, bílými blyštivými zuby; tak ho viděla Helena a tisíce dalších, kteří mu z hradby nad Skajskou bránou provolávali slávu. Jeho hbité nohy ho nesly dál, „jako když kůň pádí a pyšní se svou krásou“, jak rád pěl oblíbený bard krále Priama. Jenže tento den ho nesly vstříc smrti z rukou rozlíceného Apollóna.

A teď je mrtvý, pomyslí si Helena, *a jestli jsou šeptané zprávy, které jsem slyšela, pravdivé, tělo má spálené a sežebnuté, kosti polámané, jeho dokonalá, zlatá tvář je seškvářená až na ohavně rozšklebenou lebku, modré oči se roztekly jako lůj, cáry opečeného masa se mu táhnou z ožehklých lícních kostí jako... jako... prvňáčci – jako ty spálené první kousky obřadního masa, které se vyhazují z obětního ohně, protože byly uznány za nehodné.* Zachvěje se ve studeném větru, který se s jitem zvedá, a dívá se, jak nad střechy Troje stoupá dým.

Protiletadlové rakety z achájského ležení na jihu s burácením vzlétnou k nebi za vzdalujícím se božským vozem. Helena ten ustupující vůz letmo zahlédne – krátký záblesk, jasný jako jitřenka, nyní pronásledovaný sto-

pou spalín z řeckých raket. Náhle se ta lesklá tečka bez varování kvantově přenesla mimo dohled a zanechá ranní oblohu prázdnou. *Jen si utečte zpátky na obležený Olymp, zbabělci*, pomyslí si Helena Trojská.

Rozvřeští se sirény signalizující čistý vzduch. Ulice pod Heleninými pokoji v Paridově sídle, tak blízko Priamova pobořeného paláce, se najednou naplní lidmi. Čety s vědry spěchají na severozápad, kde do zimního vzduchu dál stoupá dým. Nad střechami bzučí moravecké létající stroje, které se díky ježatému přistávacímu zařízení a otáčejícím se projektorům ze všeho nejvíc podobají chitinovitým černým sršňům. Helena ví ze zkušenosti a z Hockenberryho nočních hovorů, že některé přinesou to, čemu říká letecké krytí, příliš pozdě, než aby to mohlo někomu prospět, a další pomohou při hašení ohně. Pak budou Trojané a moravci hodiny tahat ze sutin rozlámaná těla. Jelikož Helena zná ve městě skoro každého, otupěle přemítá, kdo bude dnes tak časně ráno mezi těmi odeslanými do temného Hádu.

Ráno v den, kdy má být pohřben Paris. Můj milovaný. Můj blábový a zrazený milenec.

Slyší, jak se její sluhové pohybují po domě. Nejstarší ze služebnictva – stará Aithra, kdysi královna Athén a Théseova matka, než ji Helenini bratři odvezli z pomsty za únos své sestry – stojí ve dveřích Heleniny ložnice.

„Mám říci děvčatům, aby ti připravila koupel, paní?“ zeptá se.

Přikývne. Ještě chvíli se dívá, jak se obloha rozjasňuje – vidí, jak kouř na severozápadě zhoustne a pak zeslábně, když jej požární čety a moravecké hasící stroje dostanou pod kontrolu, a pak se dívá ještě chvíli, jak se další skálovečtí bojovníci sršni vrhají na východ do marného pronásledování vozu, který se již kvantově odteleportoval – nato se Helena Trojská otočí, aby zašla dovnitř. Bosé nohy zašelestí po studeném mramoru. Musí se připravit na Paridovy pohřební obřady a na to, že poprvé po deseti letech uvidí svého manžela, kterému nasadila parohy, Meneláa. Bude to zároveň poprvé, kdy se Hektór, Achilleus, Meneláos, Helena a mnoho dalších Achájců a Trojanů zúčastní nějaké veřejné akce. Může se stát cokoli.

Jen bohové vědí, co přinese tento brozný den, pomyslí si Helena. A pak se musí navzdory smutku usmát. V těchto dnech zůstávají modlitby k bohům podivně nevyšlyšené. V těchto dnech nepřinášejí bohové smrtelníkům nic – nebo alespoň nic víc než smrt, ničení a zkázu, rozsévané dole na zemi jejich vlastními božskými rukama.

Helena Trojská vejde dovnitř, aby se vykoukala a oblékla na pohřeb.

2

Zrzavý Meneláos mlčky stál ve své nejlepší zbroji, vzpřímený, nehybný a majestátní, mezi Odysseem a Diomédem v čele achájské delegace hrdinů, kteří se shromáždili zde za hradbami Ília k pohřebním obřadům, aby uctili jeho nepřítele, jenž mu ukradl manželku, Priamova syna, toho hovožrouta, prašivého Parida. Každou minutu, co tam stál, myslel Meneláos na to, jak a kdy zabít Helenu.

Mělo by to být celkem snadné. Stála jen na druhé straně široké uličky a o něco výš, ani ne padesát stop od něho, naproti achájské delegaci v srdci obrovského trojského vnitřního nádvoří, nahoře na královské tribuně se starým Priamem. S trochou štěstí by tam doběhl dřív, než by ho někdo stačil zastavit. A i kdyby štěstí neměl, i kdyby se Trojané stihli dostat mezi něho a jeho ženu, Meneláos by je pokosil jako plevel.

Nebyl vysoký - nebyl to žádný vznešený obr jako jeho nepřítomný bratr Agamemnón, ani mrzký obr jako ten pinďourek Achilleus - takže věděl, že by neměl šanci na tribunu vyskočit, ale musel by se nahoru dostat po schodech davem Trojanů, přičemž by musel sekat, strkat se a zabíjet. To mu nevadilo.

Ale Helena nemohla uniknout. Z vysunuté tribuny na zdi Diova chrámu vedlo dolů na toto městské nádvoří pouze jedno schodiště. Mohla hledat útočiště v Diově chrámu, ale Meneláos tam mohl za ní, mohl ji zahnat do kouta. Věděl, že by ji zabil dřív, než by sám padl pod útokem desítek rozzuřených Trojanů - včetně Hektóra přivádějícího pohřební průvod, který se teď objevil na dohled - a pak by Achájeci a Trojané zanechali šílené války proti bohům a zase by se pustili do války mezi sebou. Pokud by Trojská válka znovu začala dnes a tady, bylo samozřejmě téměř jisté, že by přišel o život - stejně jako Odysseus, Diomédes a možná dokonce i samotný nezranitelný Achilleus, protože pohřbu toho vepře Parida se účastnilo jen třicet Achájců, zato však tisíce Trojanů přítomných všude kolem na nádvoří a na hradbách a natlačených mezi Achájce a Skajskou bránu za nimi.

Bude to stát za to.

Ta myšlenka projela Meneláovou lebkou jako hrot kopí. *Bude to stát za to - stálo by to za každou cenu - zabít tu nevěrnou děvku.* Navzdory počasí - byl studený, šedivý zimní den - se mu pot lil zpod přílby, stékal krátkými zrzavými vousy, kapal mu z brady a rozstříkoval se po bronzové

vém náprsním krunýři. Slyšel to kapání a rozstříkování o kov samozřejmě už mnohokrát dřív, ale to mu vždycky kapala na zbroj krev nepřátel. Meneláova pravá ruka, zlehka položená na stříbrem zdobeném meči, svírala jílec tohoto meče se znečitlivující zuřivostí.

Ted'?

Ted' ne.

Proč ne ted'? Když ne ted', tak kdy?

Ted' ne.

Ty dva hlasy, které se mu v bolavé hlavě hádaly – oba jeho, protože bohové už k němu nepromlouvali – doháněly Meneláa k šílenství.

Počkej, až Hektór zapálí pohřební hranici, pak jednej.

Zamrkal, aby se zbavil potu v očích. Nevěděl, který hlas to byl – jestli ten, který vybízel k činu, nebo ten zbabělý, který nabádal ke zdrženlivosti – ale Meneláos s jeho návrhem souhlasil. Pohřební průvod právě vstoupil mohutnou Skajskou bránou do města a nesl Paridovu ohořelou mrtvolu – teď schovanou pod hedvábným rubášem – hlavní třídou do středu trojského nádvoří, kde čekaly řady a řady hodnostářů a hrdinů. Ženy – včetně Heleny – se dívaly z tribuny nahoře na zdi. Za několik minut zapálí Hektór, starší bratr zemřelého, hranici a veškerá pozornost se soustředí na plameny stravující již ohořelé tělo. *Dokonalý okamžik k činu – nikdo si mě neovšimne dřív, než bude moje čepel deset palců od Heleniných zrádných prsou.*

Obvykle trvaly pohřby tak významných osob z královského rodu, jako byl Paris, Priamův syn a jeden z trojských princů, devět dní, přičemž mnoho dní zabraly pohřební hry – včetně vozatajských závodů a atletických soutěží, které zpravidla zakončoval hod oštěpem. Meneláos však věděl, že rituálních devět dní od chvíle, kdy Apollón sežehl Parida na uhel, zabrala dlouhá cesta vozů a dřevorubců do lesů, jež doposud stály na svazích hory Ída mnoho mil na jihovýchodě. Povolali mechanické tvorečky zvané moravci, aby dřevorubce doprovodili se svými létajícími sršni a dalšími kouzelnými vynálezy a chránili je silovým polem, pokud by bohové zaútočili. A oni samozřejmě zaútočili. Ale dřevorubci svou práci odvedli.

Teprve nyní, desátý den, bylo dřevo svezeno, dopraveno do Troje a byla z něj postavena hranice, přestože Meneláos a mnozí jeho přátelé včetně Dioméda, který stál tady ve skupině Achájců vedle něho, považovali spálení Paridovy zapáchající mrtvoly na pohřební hranici za naprosté

mrhání kvalitním palivovým dřívím, poněvadž jak městu Troja, tak achájským táborem táhnoucím se míle podél pobřeží došlo palivo na táborové ohně už před mnoha měsíci, tak přebrané byly křoviny a bývalé lesy, které po deseti letech válčení obklopovaly Ílion jako takový. Bojiště bylo strništěm pahýlů. Dokonce i větve byly dávno spotřebované. Achájsí otroci vařili svým pánům oběd na ohních živených trusem, což neprospívalo chuti masa ani mizerné náladě achájských bojovníků.

Pohřební průvod přiváděl do Ília konvoj trojských vozů, jedoucích jeden za druhým. Koně měli kopyta obalená černou plstí a nepůsobili na dláždění široké hlavní městské třídy a náměstí skoro žádný hluk. Na těchto vozech se vezli, vestoje a mlčky vedle svých kočích, někteří z nejslavnějších hrdinů Ília, bojovníci, kteří přežili více než devět let původní války a nyní i osm měsíců této strašlivější války s bohy. První jel Polydóros, další Priamův syn, následován dalším Paridovým nevlastním bratrem Méstorem. Vůz za ním vezl trojského spojence Ífea, po němž následoval Láodokos, syn Anténorův. Za ním jeli na svých drahokamy zdobených vozech samotný Anténór, jako vždy raději dole mezi svými bojovníky než nahoře na zdi s ostatními stařešiny, pak kapitán Polyfétés, po něm Sarpédonův slavný vozataj Thrasmélos, zastupující přímo věhlasného Sarpédona, spoluvelitele Lyčanů, jehož Patroklos zabil před mnoha měsíci, když ještě Trojané bojovali víc s Řeky než s bohy. Po něm jel vznešený Pylartés – pochopitelně ne Trojan zabitý Velkým Aiantem těsně před začátkem války s bohy, ale tento druhý Pylartés, který tak často bojuje po boku Elasa a Melanippa.

Meneláos je poznával všechny, tyto muže, tyto hrdiny, tyto nepřátele. Tisíckrát viděl jejich zkřivené a krví zalité obličej pod bronzovými přilbami na krátkou, smrtící vzdálenost výpadu kopím a seknutí mečem, která ho oddělovala od jeho dvou cílů – Ília a Heleny.

Je padesát stop daleko. A můj útok nebude nikdo očekávat.

Za odhlučněnými vozy šli mládenci a vedli případná obětní zvířata – deset Paridových koní, kteří patřili mezi druhé nejlepší, jeho lovecké psy, stáda tlustých ovcí – ta poslední zvířata představovala významnou oběť, protože v obležení bohů začínaly být vlna a skopové maso vzácností – a několik kusů pajdavého rohatého dobytka. Tento dobytek tam nebyl kvůli důležitosti oběti – komu také teď obětovat, když z bohů byli nepřátelé? –, ale kvůli tuku, aby pohřební hranice jasněji a víc hořela.

Za obětními zvířaty šly tisíce trojských pěšáků, kteří si pro tento zasmušilý zimní den všichni vyleštili zbroj. Jejich řady se táhly Skajskou

bránou ven až na roviny kolem Ília. Středem této masy mužů se pohybovaly Paridovy máry, nesené jeho dvanácti nejbližšími spolubojovníky, muži, kteří by za Priamova druhorozeného syna položili život a kteří i teď plakali, jak nesli mohutná krytá nosítka s mrtvým.

Paridovo tělo zakrýval modrý rubáš, který se již ztrácel pod tisíci pramínky vlasů – symbolů smutku od Paridových mužů a méně významných příbuzných, neboť Hektór a bližší členové rodiny si kadeře ustříhnou až těsně před zapálením pohřební hranice. Trojané nepožádali Achájce, aby svými kadeřemi přispěli k truchlení, a kdyby to udělali – a kdyby Achilles, v těchto šílených dnech Hektórovův hlavní spojenec, tuto žádost tlumočil, anebo, což by bylo ještě horší, ji formuloval jako rozkaz, jehož splnění budou jeho Myrmidoni vyžadovat – Meneláos by byl osobně vedl vzpouru.

Litoval, že tady není bratr. Zdálo se, že Agamemnón vždycky zná správný postup, co udělat. Agamemnón byl jejich pravý argejský velitel – ne ten uzurpátor Achilles a nikdy ten trojský bastard Hektór, který si teď myslel, že může rozkazovat Argejcům, Achájcům, Myrmidonům i Trojanům. Ne, Agamemnón byl opravdový vůdce Řeků, a kdyby tady dnes byl, buď by Meneláovi v tomto zbrklém útoku na Helenu zabránil, nebo by se k němu přidal, i kdyby ho to mělo stát život. Jenže Agamemnón a pět set jeho věrných mužů před sedmi týdny odpluli svými černými loděmi zpátky do Sparty a na řecké ostrovy – mělo se za to, že budou pryč nejméně ještě další měsíc – údajně proto, aby shromáždili nové posily pro tuto válku s bohy, ale v tajnosti proto, aby získali spojence ke vzpouře proti Achilleovi.

Achilleus. Teď se ta zrádná stvůra objevila. Šla jen krok za plačícím Hektórem, který se držel těsně za márami a ve svých dvou obrovských dlaních choval hlavu mrtvého bratra.

Při pohledu na Paridovo tělo se z hrdel tisíců Trojanů shromážděných na zdech a na nádvoří vydral hlasitý sten. Ženy na střechách a na zdi – méně urozené ženy, nikoli ženy z Priamovy královské rodiny nebo Helena – začaly kvílivě naříkat. Meneláos proti své vůli cítil, jak mu na předloktí naskakuje husí kůže. Pohřební nářek žen na něho vždycky tak působil.

Moje zlomená a zkřivená ruka, pomyslel si Meneláos. Rozdmýchával svůj hněv jako někdo, kdo rozdmýchává uhasínající oheň.

Achilleus – tento Achilles, napůl člověk napůl bůh, který ho teď míjel, když Paridovy máry důstojně pronesli kolem této čestné delegace

achájských velitelů - zlomil Meneláovi ruku přesně před osmi měsíci, v den, kdy rychlonohý zabiják oznámil všem Achájcům, že Pallas Athéna zavraždila jeho přítele Patrokla a tělo pro výsměch odnesla na Olymp. Achilleus pak vyhlásil, že Achájci a Trojané již nebudou válčit mezi sebou, nýbrž namísto toho oblehnou svatou horu Olymp.

Agamemnón s tím nesouhlasil - s ničím nesouhlasil: s Achilleovou arogancí a s tím, jak si uzurpoval moc, která jako králi králů všech Řeků shromážděných před Trojou právem patřila Agamemnónovi, s rouháním v podobě útočení na bohy, bez ohledu na to, čího přítele Athéna zavraždila - pokud vůbec Achilleus mluvil pravdu - a ze všeho nejvíc mu vadilo, že desítky a desítky tisíc achájských bojovníků byly svěřeny Achilleovu velení.

Achilleova reakce byla v ten osudný den krátká a jednoduchá - řekl, že se utká s každým mužem, s každým Řekem, který by se jeho velení a jeho vyhlášení války protivil. Utká se s ním v boji muže proti muži, nebo se všemi najednou. Od toho rána ať Achájcům vládne poslední muž, který zůstane stát.

Agamemnón a Meneláos, hrdí synové Átreovi, zaútočili na Achillea oštěpem, mečem a se štítem, zatímco stovky achájských kapitánů a tisíce pěšáků v ohromném tichu přihlížely.

Meneláos byl ostřílený veterán, který nicméně nepatřil do první řady hrdinů od Troje, ale jeho starší bratr byl považován - přinejmenším po dobu, kdy Achilleus týdně trucoval ve stanu - za nejzuřivějšího bojovníka ze všech Achájců. Oštěpy jím hozené téměř vždycky zasáhly cíl, jeho meč krájel zesílené štíty nepřátel, jako když nůž projíždí plátnem, a on sám neměl slitování ani s nejvznešenějšími nepřáteli, kteří prosili, aby byl jejich život ušetřen. Agamemnón byl stejně vysoký, svalnatý a podobný bohu jako plavovlasý Achilleus, ale jeho tělo nosilo o desetiletí víc bojových jizev a oči měl ten den plné ďábelského hněvu, zatímco Achilleus klidně čekal a na jinošské tváři měl téměř nepřítomný výraz.

Achilleus oba bratry odzbrojil, jako by to byly děti. Oštěp prudce hozený Agamemnónem od Achilleova těla uhnul, jako by syna Pélea a bohyně Thetidy obklopoval jeden z moraveckých neviditelných energetických štítů. Agamemnónův divoký útok mečem - v danou chvíli podle Meneláova mínění dost prudký, aby prořízl kamenný kvádr - se roztrhl o Achilleův krásný štít.

Pak je Achilleus oba odzbrojil. Jejich další oštěpy a Meneláův meč hodil do moře a je samé porazil na udusaný písek a strhal jim z těla zbroj stejně

snadno, jako kdyby obrovský orel strhával šaty z bezmocné mrtvoly. Lehkonohý zabiják pak Meneláovi zlomil levou ruku – kruh kapitánů a pěšáků stojících na špičkách zalapal po dechu, když kost praskla, částečně zlomená – nacež přerazil Agamemnónovi nos zdánlivě nedbalým úderem plochou dlaní a nakonec kopl krále králů do žeber. Pak došlápl sandálem na hrud sténajícího Agamemnóna. Naříkající Meneláos ležel vedle bratra.

Teprve potom Achilleus vytasil meč.

„Když se vzdáte a odpřísáhnete mi věrnost, budu se k vám oběma chovat s úctou, jaká náleží synům Átreovým, a v nadcházející válce vás budu ctít jako spoluvelitele a spojence,“ prohlásil. „Jestliže jen okamžik zaváháte, pošlu vaše psí duše Hádovi, než vaši přátelé stačí mrknout, a vaše mrtvoly pohodím rozsekané čekajícím supům, aby se vaše těla nikdy nedočkala pohřbu.“

Agamemnón lapal po dechu a sténal, málem vyzvracel žaludeční šťávy, které mu stoupaly do krku, ale vzdal se a odpřísáhl Achilleovi lojalitu. Meneláos, plný bolesti z pohmožděné nohy, vlastních zlomených žeber a prasklé kosti ruky, ho o sekundu později napodobil.

Celkem se ten den rozhodlo Achilleovi postavit pětatřicet achájských velitelů. Všechny do hodiny porazil, přičemž těm nejstatečnějším stal hlavu, když se odmítli vzdát, a jejich mrtvoly hodil ptákům, rybám a psům, jak pohrozil, ale zbylých dvacet osm se mu nakonec zavázalo službou. Nikdo z ostatních velkých achájských hrdinů Agamemnónova postavení – Odysseus, Diomédes, Nestór, Velký či Malý Aiás ani Teukros – ten den lehkonoheho zabijáka nevyzval. A všichni hlasitě přísahali – poté, co si poslechli víc o tom, jak Athéna zavraždila Patrokla, a později také víc o tom, jak tatáž bohyně zabila Hektórova malého synka Skamandria –, že ještě ten den dopoledne vyhlásí válku bohům.

Meneláos ještě teď cítil, jak ho ruka bolí – kosti přiložené k sobě nerosly rovně a jak měly, ani přes nejlepší péči slavného lékaře Podaleiria, syna Asklépiova, a za chladných dnů, jako byl tento, ruka Meneláa stále zlobila – ale odolal nutkání si ji třít, když achájskou delegaci pomalu míjely Paridovy máry a bůh.

Rubášem zahalené, kadeřemi zasypané máry položí vedle pohřební hranice, pod tribunu na zdi Diova chrámu. Řady pěšáků v průvodu přestanou pochodovat. Bědování a nářek žen z ostatních zdí umlknou. V náhlém tichu Meneláos uslyší chruplavý dech koní a pak proud, když se jedno zvíře vymočí na dlažbu.

Helenos, starý jasnovidce stojící vedle Priama, ílijský první věštec a rádce, zakřičí ze zdi dolů nějakou chválu na zemřelého, která zanikne ve větru, jenž se znenadání zvedl od moře a vane jako studený, nesouhlasný dech bohů. Helenos podá obřadní nůž Priamovi, který je sice skoro holohlavý, ale nechal si pro podobné slavnostní příležitosti několik dlouhých pramenů vlasů nad ušima. Nyní si čepelí ostrou jako břitva uřízne prámek těch šedých vlasů. Otok - který byl mnoho let Paridovým osobním otrokem - zachytí kadeř do zlaté mísy a přejde k Heleně, která si vezme od Priama nůž a na dlouhou vteřinu se zahledí na čepel, jako by uvažovala, že ji obrátí proti sobě, zarazí si ji do prsou - Meneláos se náhle lekne, že přesně to udělá a připraví ho tak o pomstu, do níž už zbývá jen několik okamžiků - pak ale Helena zvedne nůž, uchopí jednu ze svých dlouhých loken a část uřízne. Tmavá kadeř spadne do zlaté mísy a otrok postoupí k šílené Kassandře, jedné z mnoha Priamových dcer.

Přestože obstarat dříví z hory Ída byl úkol náročný a nebezpečný, hranice je úctyhodná. Jelikož nemohli zaplnit náměstí tradiční královskou hranicí, která by měla po každé straně sto stop a ještě by zbylo místo pro lidi, měří strana jen třicet stop, ale hranice je vyšší než obvykle, sahá až do úrovně tribuny na zdi. Široké dřevěné schody, z nichž každý je sám o sobě malá plošina, byly postaveny jako rampa na vrchol hranice. Mohutnou hromadu palivového dříví zarovnávají a podpírají pevné trámy vzaté přímo z Paridova paláce.

Silní nosiči vynesou Paridovy máry na malou plošinu na vršku hranice. Hektór čeká dole u paty širokých schodů.

Nato muži, kteří se vyznají jak v řezniččině, tak v náboženských obětech - a jaký je v tom koneckonců rozdíl, napadne Meneláa - rychle a úsporně porazí zvířata. V pouhých několika minutách podříznou ovcím a dobytku hrdla, krev nachytají do dalších obřadních mís, kůže stáhnou a sádlo vyřežou. Paridovu mrtvolu obloží fláky zvířecího tuku jako spálené maso měkkým chlebem.

Pak vynesou stažená mrtvá zvířata po schodech nahoru a rozloží je kolem Paridova zahaleného těla. Z Diova chrámu vyjdou ženy - panny v nabíraných obřadních hábitech s obličejem zakrytým závojem - nesoucí dvouuché nádoby s medem a olejem. Jelikož samy na hranici nemohou, předají tyto nádoby Paridovým osobním ochráncům, z nichž se teď stali nosiči már. Muži vynesou nádoby po schodech nahoru a velice opatrně je rozestaví kolem már.

Pak přivedou Paridovy oblíbené koně, které zapřahal za vůz, vyberou z deseti čtyři nejlepší a Hektór jim bratrovým dlouhým nožem podřízne hrdlo – přejde od jednoho ke druhému tak rychle, že dokonce ani tato inteligentní, hrdá, skvěle vycvičená bojová zvířata nemají čas zareagovat.

Achilleus je tím, kdo – s divokým zápalom a nelidskou silou – hodí těla čtyř statných hřebců na hranici, jedno po druhém, každé výš na pyramidu z fošen a klád.

Paridovi osobní otroci přivedou na volné místo vedle hranice šest pánových nejoblíbenějších psů. Hektór přejde od jednoho ke druhému, poplácá je a poškrábe je za ušima. Pak se zastaví, aby se krátce zamyslel, jako by si vybavoval všechny chvíle, kdy bratra viděl, jak tyto psy krmil od stolu a bral je na lovecké výpravy do hor nebo do mokřadů ve vnitrozemí.

Vybere dva ze psů, kývne, aby ostatní odvedli, každého láskyplně minutu podrží za volnou kůži vzadu na šíji, jako by mu nabízel kost nebo nějakou laskominu, a pak je podřízne tak prudce, že čepel zvířatům skoro oddělí hlavu od těla. Sám hodí mrtvoly obou psů na hranici – daleko za těla hřebců, takže přistanou až u samotných már.

A teď překvapení.

Deset Trojanů v bronzové zbroji a deset achájských kopiníků v bronzové zbroji přiveze vůz tažený lidmi. Na voze stojí klec. V té kleci je bůh.

3

Kassandra sledovala Paridův smuteční obřad z tribuny vysoko na zdi Diova chrámu se silícím pocitem něčeho neblahého. Když doprostřed trojského nádvoří přitáhli ten vůz – táhlo jej osm vybraných trojských kopiníků, nikoli koně nebo voli –, jehož jediným nákladem byl k smrti odsouzený bůh, Kassandra málem omdlela.

Helena ji chytila za loket a podepřela ji. „Co se děje?“ zašeptala Řekyně, Kassandřina přítelkyně, která společně s Paridem všechny tyto útrapy a tragédie Troje přivodila.

„Je to šílenství,“ pošeptala Kassandra a opřela se o zeď z mramoru, nejasnila však Heleně, zda má na mysli své šílenství, šílenství obětování *boha*, šílenství celé této dlouhé války nebo šílenství Meneláa dole na nádvoří – šílenství, jehož prohlubování cítila v uplynulé hodině jako strašlivou bouří seslanou Diem. Ani ona sama nevěděla, jak to myslí.

Zajatý bůh, držený nejenom za železnými tyčemi zaraženými do vozu, ale také průhledným vajíčkem moraveckého silového pole, jež ho nakonec uvěznilo, se jmenoval *Dionýsos* – nebo Dionýsus, syn Dia a Semely, bůh naplnění ve víně, v sexu a v extatickém uvolnění. Kassandřiným osobním patronem byl od mládí Apollón – Paridův vrah –, nicméně více než jednou se s Dionýsem důvěrně setkala. Tento bůh byl jediným, jehož se zatím v nové válce podařilo zajmout v boji, když ho božský Achilleus přemohl, moravecká magie mu znemožnila kvantovou teleportaci a lstivý Odysseus ho přesvědčil, aby se vzdal. Teď ho v zajetí drželo vypůjčené moravecké silové pole, které se kolem něj tetelilo jako rozpálený vzduch v letním dni.

Na to, že byl bůh, Dionýsos nevypadal přitažlivě – postavou drobný, jenom šest stop vysoký, bledý, obtloustlý dokonce i na smrtelnické poměry, s houštinou zlatohnědých kadeří a prvním mladickým pokusem o symbolickou bradku.

Vůz se zastavil. Hektór odemkl klec a sáhl do polopropustného silového pole, aby Dionýsa vytáhl na první ze schodů stoupajících na hranici. Také Achilleus chytil drobného boha za krk.

„Deicida,“ zašeptala Cassandra. „Vražda boha. Šílenství a deicida.“

Helena, Priamos, Andromaché a ostatní na tribuně si jí nevšímalí. Všechny oči visely na bledém bohovi a dvou vyšších, bronzem se lesknoucích smrtelnících po jeho bocích.

Na rozdíl od tenkého hlasu věstce Helena, který zanikl ve studeném větru a v šepotu davu, Hektórovo hřímání se rozlehlo zaplněným středem města a vrátilo se ozvěnou od vysokých věží a mohutných hradeb Ília; mohlo být zřetelně slyšitelné i na vrcholku hory Ída vzdálené míle na východ.

„Paride, milovaný bratře – jsme tady, abychom ti řekli sbohem a vyslovili je tak, abys nás uslyšel i tam, kde teď přebýváš, hluboko v Domě smrti.

Posíláme ti sladký olej, vzácný med, tvé oblíbené hřebce a tvé nejmilnější psy – a teď ti nabízíme tohoto boha z Olympu, Diova syna, jehož tuk nakrmí hladové plameny a urychlí cestu tvé duše do Hádu.“

Hektór vytasil meč. Silové pole se zamihotalo a zaniklo, ale Dionýsos zůstal spoutaný okovy na nohách i na rukách. „Smím promluvit?“ zeptal se malý bledý bůh. Jeho hlas neměl takový dosah jako Hektórov.

Hektór zaváhal.

„Nech boha promluvit!“ zavolal ze svého místa vedle Priama na tribuně Diova chrámu věštec Helenos.

„Nech boha promluvit!“ vykřikl achájský věštec Kalchás, který stál ne daleko Meneláa.

Hektór se zamračil, ale přikývl. „Vyřkni svá poslední slova, Diův levo-bočku. Ale i když budou prosbou k tvému otci, dnes tě nezachrání. Dnes tě nic nezachrání. Dnes budeš prvňáček pro pohřební vatru mého bratra.“

Dionýsos se usmál, ale byl to váhavý úsměv – váhavý pro smrtelníka, natož pro boha.

„Trojané a Achájeci,“ zvolal ten těstovitý bůžek s nepravdělně rostlými vousy. „Nemůžete zabít jednoho z nesmrtelných bohů. Já jsem se narodil z lůna smrti, vy blázni. Jako malý bůh, Diův syn, jsem si hrál s hračkami, o nichž proroctví praví, že jsou to hračky nového vládce světa – kostky, míč, káča, zlatá jablka, řehtačka a vlna.“

Ale Titáni, které můj otec porazil a svrhl do Tartaru, pekla pod peklelem, hrůzné říše pod říší mrtvých, kde se teď tvůj bratr Paris vznášá jako zapomenutý pšouk, si obílili tváře křídou, vyšli jako duchové zemřelých, vrhli se na mě holýma, bílýma rukama, roztrhali mě na sedm kousků a hodili mě do kotle na trojnožce postavené nad ohněm, který byl mnohem žhavější než tahle hranička, kterou tady dnes stavíte.“

„Skončil jsi?“ zeptal se Hektór a zvedl meč.

„Skoro,“ odpověděl Dionýsos. Jeho hlas byl teď bezstarostnější a silnější, vracel se ozvěnou od dalekých zdí, od nichž se předtím odrážel hlas Hektórův.

„Uvařili mě a pak opekli nad ohněm na sedmi rožních. Byla to tak lahodná vůně, že i můj otec Zeus se jí nechal zlákat a spustil se dolů k hostině Titánů s nadějí, že bude k jídlu přizván. Ale když uviděl na rožni mou chlapeckou lebku a v polévce mé chlapecké ruce, seslal na Titány blesk a uvrhl je zpátky do Tartaru, kde v hrůze a utrpení přebývají až do dnešního dne.“

„To je všechno?“ zeptal se Hektór.

„Skoro,“ odvětil Dionýsos. Zvedl obličej ke králi Priamovi a členům královské rodiny na tribuně na Diově chrámu. Hlas malého boha byl teď řevem býka.

„Ale jiní říkají, že mé uvařené údy byly vhozeny do země, kde je posbírala Démétér – a k lidem se tak dostala první réva, která vám dala víno. Pouze jeden chlapecký úd přečkal oheň a zemi – a Pallas Athéna ten úd přinesla Diovi, jenž světil můj *kradaios Dionysos* Hiptě, což je asijské

jméno Velké matky Rheaso, aby mě mohla nosit na hlavě. Otec použil ten výraz *kradaios Dionysos* jako takovou slovní hříčku, jak jste jistě pochopili, neboť *kradia* znamená ve starém jazyce ‚srdce‘ a *krada* znamená ‚fikovník‘, takže...”

„Dost,“ vykřikl Hektór. „Nekonečným žvaněním svůj psí život neproloužíš. Skonči to deseti slovy, nebo to skončím za tebe.“

„Sněž mě,“ pronesl Dionýsos.

Hektór oběma rukama máchl velkým mečem a jedinou ranou boha sřal.

Dav Trojanů a Řeků se prudce nadechl. Všechny natlačené řady o krok couvly. Dionýsovo bezhlavé tělo stálo několik sekund na nejnižší plošině, vrávoralo, ale zůstávalo vzpřímené, dokud se znenadání nesvalilo jako loutka, které někdo přestříhl provázky. Hektór uchopil spadlou hlavu s ústy stále otevřenými, zvedl ji za řídkou bradku a vyhodil ji vysoko na pohřební hranici, kde dopadla mezi mrtvá těla koní a psů.

Nato začal mečem sekát do těla shora, jako by držel sekeru, postupně odřal Dionýsovi paže, nohy a genitálie a každou partii hodil na jinou část hranice. Dával si však záležet, aby nedopadly do blízkosti Paridových már, protože později budou muset on a ostatní popel vytržít, aby oddělili Paridovy vzácné kosti od bezcenného kostního odpadu ze psů, koní a boha. Nakonec Hektór rozkrájel trup na desítky malých masitých kousků, z nichž většinu naházal na hranici, ale další hodil vysokým obloukem Paridovým přeživším psům, jež lidé, kteří je od pohřebního průvodu drželi, vypustili na náměstí.

Když pak rozsekával na kousky poslední zbytky kostí a páteře, z žalostných ostatků Dionýsovy mrtvolky jako by se zvedl černý mrak – vypadalo to jako kroužící masa neviditelných černých komárů, jako malá smršť černého dýmu. Vír byl několik sekund tak prudký, že i Hektór musel přerušit své hrůzné dílo a ustoupit. Davy, včetně sešikované trojské pěchoty a achájských hrdinů, také o krok couvly. Ženy na zdi vykřikly a zakryly si tváře závoji a rukama.

Když potom mrak zmizel, Hektór naházal na hranici poslední kousky těstovité bílého a růžového masa a kopl hrudní koš s páteří mezi otepi navršeného dříví. Potom se pracně vysoukal ze svého zakrvaveného bronzu a dovolil svým pomocníkům, aby ušpiněnou zbroj odnesli. Jeden otrok mu přinesl umyvadlo s vodou a vysoký muž si smyl krev z paží, rukou a čela. Od dalšího otroka si vzal čistý ručník.

Čistý, oblečený jen do tuniky a sandálů, zvedl Hektór zlatou mísu plnou kadeří čerstvě odstřižených na znamení smutku, vyšel po širokých schodech na vršek hranice, kde na podstavci z pryskyřičného dřeva ležely máry, a nasypal na Paridův rubáš vlasy milovaných, přátel a bratrových druhů. Běžec s vysokou pochodní – nejrychlejší ve všech běžeckých soutěžích v nedávné historii Troje – vstoupil do města Skajskou bránou, proklusal davem pěšáků a přihlížejících – davem, který se před ním rozestoupil – a vyběhl po širokých schodech nahoru na hranici, kde na něho čekal Hektór.

Běžec mu podal planoucí pochodeň, uklonil se a s dalšími úklony pozpátku sestoupil ze schodů.

Když se nad město nasune černý mrak, Meneláos vzhledne.

„Apollón Foibos halí den,“ zašeptá Odysseus.

Ve chvíli, kdy Hektór upustí pochodeň na dřevo pod márami, nasáklé tukem a pryskyřicí, zavane studený vítr od západu. Dřevo dýmá, ale nehoří.

Meneláos, který vždycky prožíval boj víc než Agamemnón nebo mnozí jiní nejkřivější zabijáci a největší hrdinové z Řeků, s blížícím se okamžikem činu cítí, jak mu začíná bušit srdce. Zase tak moc ho netrápí, že mu možná zbývají jen okamžiky života, hlavně když ta děvka Helena půjde s křikem do Hádu před ním. Kdyby mohl Meneláos, syn Átreův, prosadit svou, uvrhl by tu ženu do hlubšího pekla Tartaru, kde Titáni, o nichž právě žvanil mrtvý bůh Dionýsos, dosud úpí a potácejí se ve tmě, bolesti a řevu.

Na Hektórovo znamení donese Achilleus nahoru svému bývalému nepříteli dva poháry naplněné po okraj a pak se po schodech vrátí dolů. Hektór poháry pozvedne.

„Větry ze západu a severu,“ zvolá s poháry zdviženými do výše, „bouřlivý Zefyre a chladnoprstý Boree, přijďte a silným dechem zapalte hranici, na níž naposledy vystaven leží Paris, obklopen truchlícími, všemi Trojany, a dokonce i Argejci, kteří mu přišli vzdát čest. Přijď, Boree, přijď, Zefyre, pomozte nám svým dechem zapálit tuto hranici a já vám slibuji okázalé oběti a štědré, přetékájící poháry s úlitbou!“

Nahoře na tribuně pošeptá Helena Andromaché: „To je šílenství. Šílenství. Náš milovaný Hektór přivolává pomoc bohů, s nimiž vedeme válku, ke spálení mrtvoly boha, jehož právě zavraždil.“

Dřív, než může Andromaché odpovědět, ze stínů se nahlas zasměje Cassandra, čímž si vyslouží přísné pohledy Priama a starých mužů kolem něho.

Kassandra nevěnuje káravým pohledům pozornost a sykne na Helenu a Andromaché. „Ssssamozřejmě, šílensssství. Říkala jsem vám, že je to celé šílenství. Je šílenství, co teď chystá Meneláos, Heleno, tvoji vraždu, již jen za pár okamžiků, o nic míň krvavou než smrt Dionýsa.“

„O čem to mluvíš, Kassandro?“ zašeptá chraptivě Helena, ale ještě než promluví, silně zbledne.

Kassandra se usměje. „Mluvíím o tvé smrti, ženo. Oddálena jen tím, jak hranice s mrtvolou odmítá vzplanout, nastane za několik okamžiků.“

„Meneláos?“

„Tvůj ctihodný manžel,“ zasměje se Cassandra. „Tvůj předchozí ctihodný manžel. Ten, který teď nehnije jako spálený kompost na hranici. Ty snad neslyšíš Meneláův přerývaný dech, jak myslí na to, že se tě chystá zabít? Necítíš jeho pot? Neslyšíš bušení jeho hanebného srdce? Já ano.“

Andromaché se odvrátí od obřadu a přistoupí blíž ke Kassandře, připravená odvést ji z tribuny do chrámu, kde ji nebude vidět ani slyšet.

Kassandra se znovu zasměje a ukáže krátkou, ale velice ostrou dýku, kterou má v ruce. „Zkus se mě dotknout, děvko, a já tě rozkrájím stejně, jako jsi rozkrájela to otrocké nemluvně, které jsi prohlásila za vlastní dítě.“

„Ticho!“ sykne Andromaché. Oči se jí náhle rozšíří zlostí.

Priamos a další starci se znovu otočí a zamračí. Je zřejmé, že ve své stařecké polohluchotě slovům nerozuměli, ale tón zlostného šepotu a syčení jim musí být jasný.

Heleně se třesou ruce. „Kassandro, sama jsi mi řekla, že všechna tvá proroctví z let, kdy jsi předpovídala zkázu, byla falešná. Troja dál stojí, přestože podle tvých proroctví měla být již před měsíci zničena. Priamos žije, nikdo ho nezabil právě v tomto Diově chrámu, jak jsi věštila. Achilles a Hektór jsou naživu, i když jsi roky tvrdila, že zemřou dřív, než padne město. Žádnou z nás žen neodvlekli do otroctví, jak jsi předpověděla, ani tebe do Agamemnónova domu – kde měla podle tvých slov slavného krále spolu s tebou a tvými malými dětmi zavraždit Klytáimnéstra, ani Andromaché...“

Kassandra zvrátí hlavu v neslyšném skučení. Pod nimi Hektór dál nabízí bohům větru oběti a víno přislazené medem, pokud zapálí bratrovu

hranici. Kdyby tady teď vzniklo divadlo, diváci, kteří jsou dnes přítomni, by si mysleli, že drama sklouzlo ve frašku.

„To všechno je pryč“ zašeptá Cassandra a čepelí dýky, ostrou jako břitva, si přejede po vlastním předloktí. Krev jí stéká po bledé pleti a kape na mramor, ale ona k ní ani na okamžik nesklopí zrak. Její pohled ulpí na Andromaché a Heleně. „Stará budoucnost už není, sestry. Sudičky nás opustily. Náš svět a jeho budoucnost přestaly být a vznikl nějaký jiný – nějaký zvláštní jiný *kosmos*. Ale Apollónova kletba jasnozřivosti ze mne nebyla sňata, sestry. Meneláos již za několik okamžiků vyběhne sem nahoru a probodne mečem tvůj krásný prs, *Heleno Trojská*.“ Poslední slova vyplivne s největší možnou jedovatostí.

Helena chytne Kassandru za ramena. Andromaché jí vytrhne nůž. Obě společně odstrkají mladší ženu mezi sloupy, do chladivých stínů vnitřního mezipatra Diova chrámu. Jasnozřivá Cassandra je natlačena zády k mramorovému zábradlí a obě starší ženy se nad ní tyčí jako Erínye.

Andromaché zvedne dýku ke Kassandřinu bledému hrdlu. „Léta jsme byly přítelkyně, Kassandro,“ sykne Hektórova manželka, „ale řekneš ještě jedno slovo, ty šílená kurvo, a podříznu ti krk jako praseti, než ho pověsí, aby vykrvácelo.“

Kassandra se usměje.

Helena položí ruku Andromaché na zápěstí – ale je těžké říct, zda proto, aby ji zadržela, nebo proto, aby se spolupodílela na vraždě. Druhou ruku nechá na Kassandřině rameni.

„Meneláos mě jde zabít?“ pošeptá do ucha trýzněné věstkyně.

„Dvakrát si pro tebe dnes půjde a pokaždé ho někdo zastaví,“ odpoví monotónním hlasem Cassandra. Její oči nejsou zaostřené ani na jednu z žen, úsměv má podobu otevřených úst.

„Kdy přijde?“ zeptá se Helena. „A kdo ho zastaví?“

„Poprvé, když se rozhoří Paridova hranice,“ odpoví Cassandra tónem stejně znuděným a lhostejným, jako by odřikávala starou pohádku pro děti. „A podruhé až Paridova hranice dohoří.“

„A kdo ho zastaví?“ zopakuje Helena.

„Poprvé zadrží Meneláa Paridova manželka,“ řekne Cassandra. Oči se jí v hlavě protočily tak, že jsou vidět jenom bělma. „Pak Agamemnón a Achilleova rádoby vraždkyně Penthesilea.“

„*Amazonka Penthesilea*?“ zeptá se Andromaché a její překvapený hlas zazní dost hlasitě, aby se Diovým chrámem rozlehla jeho ozvěna. „Je tisíce

mil odsud, stejně jako Agamemnón. Jak by tady mohli být v době, kdy Paridova pohřební hranice dohoří?“

„Psst,“ sykne Helena. Pak se obrátí ke Kassandře, již kmitají oční víčka: „Podle tebe zabráni Paridova manželka Meneláovi, aby mě zavraždil, až se pohřební hranice rozhoří. Jak to mám udělat? Jak?“

Kassandra omdlí a sveze se na podlahu. Andromaché schová dýku do záhybů svého oděvu a několikrát mladší ženu prudce pleskne přes obličej. Kassandra se neprobudí.

Helena do zhrouceného těla kopne. „Ať ji seberou Erínye. Jak mám Meneláovi zabránit, aby mě zabil? Možná nám zbývají jen minuty, než...“

Zvenčí chrámu se vznese hromový řev Trojanů a Achájců na náměstí. Obě ženy zaslechnou sykot a hukot.

Skajskou bránou se poslušně přihnaly větry. Na troud na dřevo přeskočila jiskra. Hranice se rozhořela.

4

Meneláos se díval, jak od západu přivanuly větry a rozdmýchaly uhlíky v Paridově hranici nejdřív do několika třepetavých ohnivých jazyků a pak v plápolající vatra. Hektór tak tak stačil seběhnout dolů a seskočit, než celou hranici zachvátily plameny.

Teď, řekl si Meneláos.

Uspořádaný oddíl Achájců se narušil, jak se dav tlačil a couval od žaru hranice, a Meneláos tak využil zmatku k zamaskování svých pohybů, když proklouzl kolem ostatních Argejců a řadami trojských pěšáků otočených k plamenům. Oklikou se propracoval k Diovu chrámu a čekajícímu schodišti. Všiml si, že žár a jiskry z ohně – vítr foukal směrem k chrámu – zahnyly Priama, Helenu a ostatní z tribuny a – co bylo důležitější – vojáky mezi ním a nimi ze schodiště, takže měl volnou cestu.

Je to, jako by mi bohové pomáhali.

Možná pomáhají, pomyslel si Meneláos. Každý den přicházela hlášení o kontaktech mezi Argejci a Trojany a jejich bývalými bohy. Fakt, že spolu teď smrtelníci a bohové válčili, neznamenal, že pouta krve a starých tradic byla zpřetrhána úplně. Meneláos znal tucty svých vrstevníků, kteří v noci potají nabízeli bohům oběti, stejně jako to dělali vždycky, přestože

ve dne s nimi bojovali. Neprivolal snad teď samotný Hektór bohy severního a západního větru – Zefyra a Borea – aby mu pomohli zapálit bratrovu hranici? A nevyhověli mu bohové, přestože na těžce hranici byly jako nedostatečné *první kusy*, které člověk hází psům, poházeny kosti a vnitřnosti Dionýsa, syna samotného Dia? *Je to zmatená doba pro život.*

No co, odpověděl druhý hlas v Meneláově hlavě, ten cynický, který dnes nebyl připraven zabít Helenu, *moc ti z toho života nezbyvá, brachu.*

Meneláos se na dolním konci schodiště zastavil a vytasil meč. Nikdo si toho nevšiml. Všechny oči visely na pohřební hranici, která plápolala a praskala třicet stop od nich. Stovky vojáků zvedly mečovou ruku, aby si zaclonily oči a obličej před žárem plamenů.

Meneláos vstoupil na první schod.

Ze sloupoví Diova chrámu ani ne deset stop daleko vyšla nějaká žena, jedna z panen se závoji, které předtím přinesly k hranici olej a med, a zamířila přímo k plamenům. Všechny oči se otočily k ní a Meneláos musel na nejnižším schodu znehybnět a meč sklonit, protože stál skoro přesně za ní a nechtěl na sebe přitáhnout pozornost.

Žena si strhla závoj. Dav Trojanů na druhé straně hranice zalapal po dechu. „Oinóné,“ vykřikla žena nahoře na tribuně.

Meneláos natáhl krk a vzhlédl. Priamos, Helena, Andromaché a několik dalších vyšli zpátky na tribunu, když zaslechli prudké nádechy a křik davu. Ženou, která promluvila, nebyla Helena, ale jedna z přítomných otrokyň.

Oinóné? Meneláovi to jméno něco připomínalo, něco z doby před posledními deseti lety války, ale zařadit si je nedokázal. Myšlenkami se věnoval příští půlminutě. Helena stála na horním konci těchto patnácti schodů a mezi ním a jí nebyli žádní muži.

„Jsem Oinóné, Paridova pravá manželka!“ vykřikla žena. Její hlas bylo přes hukot větru a divoké praskání ohně s mrtvým tělem i takto blízko slyšet.

Paridova pravá manželka? Zmatený Meneláos zaváhal. Z chrámu a přilehlých uliček se tlačili další Trojané, aby jim tato podívaná neunikla. Několik mužů si stoupl na schody vedle Meneláa a nad něho. Rusovlasý Argejec si až teď vzpomněl, že po Helenině únosu se ve Spartě říkalo, že Paris měl manželku, nějakou ženu obyčejného vzhledu – o deset let starší, než byl v den jejich sňatku on – a že na tuto manželku zapomněl, když mu bohové pomohli unést Helenu. *Oinóné.*

„Priamova syna Parida nezabil Foibos Apollón,“ vykřikla žena zvaná Oinóné. „Udělal jsem to já!“

Strhl se křik, padlo dokonce několik nadávek a pár trojských bojovníků na bližší straně ohně chtělo jít blíž, jako by hodlali šílenou ženu chytit, ale jejich druhové je zadrželi. Většina byla zvědavá, co má na srdci.

Menelaos zahlédl přes plameny Hektóra. Dokonce ani nejslavnější hrdina Ília nemohl nijak zasáhnout, protože mezi ním a touto ženou ve středních letech stála bratrova hořící pohřební hranice.

Oinóné byla tak blízko plamenů, že jí z šatů stoupala pára. Vypadala mokrá, jako by se polila vodou, když se na tento výstup chystala. Pod promočenou řízou bylo jasně vidět, jak jí visí plná ňadra.

„Paris nezemřel plameny z rukou Foiba Apollóna!“ zavřískla ta harpyje. „Když můj manžel a bůh před deseti dny zmizeli zrakům do pomalého času, vystřelili na sebe z luku – byl to souboj lučištníků, přesně jak to Paris chtěl. Bůh i člověk minuli cíl. Osudný šíp, který přinesl mému muži záhubu, vystřelil smrtelník – ten zbabělec Filoktétés!“ Oinóné ukázala do skupiny Achájců, kde stál nedaleko Velkého Aianta starý Filoktétés.

„Lži!“ vykřikl starý lučištník, kterého teprve nedávno, několik měsíců po propuknutí války s bohy, zachránil z ostrova, kde strádal vyhnanstvím a nemocí, Odysseus.

Oinóné mu nevěnovala pozornost a přistoupila ještě blíž k plamenům. Pleť na holých rukou a na obličejí jí zrudla žárem. Pára, která se jí valila z šatů, kolem ní zhoustla jako mlha.

„Když Apollón zklamaně kvitl zpátky na Olymp, argejský zbabělec Filoktétés, plný staré nenávisti, střelil manželovi do slabin otrávený šíp!“

„Jak to můžeš vědět, ženo? Nikdo z nás nenásledoval Priamova syna a Apollóna do pomalého času. Žádný z nás ten souboj neviděl!“ zahřímal Achilleus hlasem stokrát zřetelnějším, než byl hlas vdovy.

„Když Apollón zřel tu zradu, kvitl mého manžela na svahy hory Ída, kde jsem více než posledních deset let žila ve vyhnanství...“ pokračovala Oinóné.

Občas se nějaký výkřik ozval, ale většina obrovského náměstí, zaplněná tisíci trojskými bojovníky, jakož i obsazené zdi a střechy nahoře, byly zticha. Všichni čekali.

„Paris mě prosil, abych ho přijala zpátky...“ vykřikla plačící žena. Z mokrých vlasů se jí teď valila pára stejně prudce jako z oblečení. Vypadalo to, jako by se i její slzy měnily v páru. „Umíral na řecký jed, varlata,

kdysi milovaný pyj i podbříšek měl již zčernalé, ale prosil mě, abych ho uzdravila.“

„Jak by ho obyčejná baba léčitelka mohla uzdravit, když byl zasažen smrtelným jedem?“ zakřičel Hektór. Bylo to vůbec poprvé, co promluvil, a jeho hlas přeřval plameny jako hlas boha.

„Orákulum manželovi řeklo, že jedině já ho mohu z takové smrtelné rány vyléčit,“ zakřičela v odpověď chraptivě Oinóné. Hlas jí už buď sehlával, nebo prohrával v souboji se žárem a hukotem. Meneláos její slova slyšel, ale pochyboval, že je slyší většina ostatních na náměstí.

„V mučivých bolestech mě úpěnlivě prosil,“ křičela, „chtěl, abych mu na otrávenou ránu přiložila balzám. ‚Nezatracuj mě teď,‘ žadonil Paris, ‚opustil jsem tě jen proto, že mi Sudičky poručily, abych jel za Helenou. Lituji, že jsem nezemřel, než jsem tu děvku přivedl do Priamova paláce. Zapřísahám tě, Oinóné, při lásce, kterou jsme kdysi cítili, a při slibech, které jsme si kdysi dali, odpusť mi teď a uzdrav mě.“

Meneláos se díval, jak žena udělala dva další kroky k ohni. Plameny jí olizovaly, až jí černaly kotníky, a sandály se jí krotily.

„Odmítla jsem!“ zakřičela. Hlas měla chraptivý, ale opět zněl hlasitěji. „A on zemřel. Má jediná láska, můj jediný mileneček a jediný manžel zemřel. Zemřel ve strašlivých bolestech, vykřikoval neslušnosti. Mé služebné a já jsme se pokusily tělo spálit – dopřát mému ubohému, Sudičkami k záhubě odsouzenému manželovi pohřební hranici, jakou si zasloužil – ale stromy byly pevné, nedaly se pokácet, a my jsme byly ženy, k tomu slabé. Nezvládla jsem ani tak jednoduchý úkol. Když Foibos Apollón viděl, jak bídne jsme uctily Paridovy ostatky, slítoval se nad svým padlým nepřítelem podruhé, kvítl Paridovo znesvěcené tělo zpátky na bojiště a nechal ohořelou mrtvolu vypadnout z pomalého času, jako by byl Paris popálen v bitvě.“

Je mi líto, že jsem ho neuzdravila,“ volala Oinóné. „Všechno je mi líto.“ Otočila se na dost dlouho, aby zvedla oči k tribuně, ale bylo sporné, zda může přes žár, dým a bolest v pálících očích zřetelně vidět osoby, které tam stojí. „Ale aspoň ho ta kurva Helena už nikdy neviděla živého.“

Řady Trojanů začaly mumlat. Zvuk sílil, až přešel v křik.

Teď, příliš pozdě, se tucet trojských strážců rozběhl k Oinóné s úmyslem ji odtáhnout, aby mohla být podrobena dalšímu výslechu.

Vstoupila na hořící hranici.

Nejdřív jí vzplály vlasy, potom šaty. Bylo to neuvěřitelné, neskutečné, ale ona dál šplhala na hromadu dřeva, přestože maso na ní hořelo, černalo

a loupalo se jako spálený pergamen. Pouze v posledních sekundách, než upadla, bylo vidět, že se svíjí bolestí. Ale její křik jako by vyplňoval náměstí celé minuty a uvrhoval ohromený dav do ticha.

Když shromáždění Trojané znovu promluvili, volali po Filoktétovi a požadovali, aby ho čestná stráž Achájců vydala.

Vzteklý, zmatený Meneláos vzhlédl ke schodišti. Všechny na tribuně teď obklopila Priamova královská garda. Cestu k Heleně přehrazovala stěna kulatých trojských štítů a houština kopí.

Meneláos seskočil ze schodu, na němž stál, a rozběhl se přes prázdný prostor kolem hranice. Cítil, jak mu žár buší do obličeje jako pěst, a věděl, že bude mít sežehnuté obočí. Za okamžik se přidal k řadám ostatních Argejců a pozvedl meč. Aiás, Diomédés, Odysseus, Teukros a další vytvořili vlastní kruh kolem Filoktéty a také měli zbraně vztyčené a připravené.

Obrovská masa Trojanů, která je obklopovala, zdvihla štíty do výše, zvedla kopí a pohnula se ke dvěma tuctům Řeků odsouzených k záhubě.

Náhle Hektórovův hlas zahřímá tak, že všichni znehybněli.

„Dost! Zakazuji to! Žvásty Oinóné – jestli to vůbec *byla* Oinóné, kdo se tady dnes zabil, protože jsem tu babiznu nepoznal – nic neznamenaají. Byla šílená! Můj bratr zemřel v boji na život a na smrt s Foibem Apollónem.“

Nezdálo se, že by se rozzuření Trojané chtěli nechat přesvědčit. Hroty kopí a meče zůstaly připravené a nedočkavé. Meneláos se rozhlédl po své zoufalé skupince a všiml si, že na rozdíl od Odyssea, který se mračí, a Filoktéty, jenž se krčí, má Velký Aiás ústa od ucha k uchu, jako by každou chvíli očekával masakr, který ukončí jeho život.

Hektór prošel dlouhými kroky kolem hranice a postavil se mezi trojská kopí a kruh Řeků. Stále neměl žádné brnění a byl beze zbraně, přesto na jednou vypadal jako nejhroživější nepřítel v poli.

„Tito muži jsou naši spojenci a jsou to hosté, které jsem pozval na pohřeb svého bratra,“ křikl. „Nezkřívíte jim ani vlas. Každý, kdo se vzepře mému rozkazu, zemře mou rukou. Přísahám to na bratrovy kosti!“

Achilleus sešel z pódia a zvedl štít. On na sobě stále *měl* své nejlepší brnění a byl ozbrojený. Neřekl nic a neudělal žádný pohyb, ale každý Trojan ve městě o něm musel vědět.

Stovky Trojanů se podívaly na svého vůdce, pohlédly na lehkonožého zabijáka Achillea, naposledy zabloudily zrakem k pohřební hranici, kde již plameny téměř strávily ženino mrtvé tělo, a ustoupily. Meneláos cítil, jak

davy kolem nich opouští bojový duch, viděl zmatek v opálených tvářích Trojanů.

Odysseus vykročil v čele Achájců ke Skajské bráně. Meneláos a ostatní muži sklonili meče, ale neschovali je do pochev. Trojané se před nimi roztoupili jako neochotné, ale stále krvežíznivé moře.

„U všech bohů...“ zašeptal Filoktétés z jejich středu, když nechali brány za sebou a míjeli další řady Trojanů, „přísahám vám, že...“

„Drž kurva hubu, dědku,“ obořil se na něho mohutný Diomédés. „Jestli řekneš ještě jedno slovo, než budeme zpátky u černých lodí, osobně tě zabiju.“

Za achájskými palisádami, za obrannými příkopy a pod moraveckými silovými poli bylo vidět, že na pobřeží vládne zmatek, přestože v tamních táborech nemohli nic vědět o katastrofě, k níž za hradbami Troje málem došlo. Meneláos se odtrhl od ostatních a rozběhl se po pláži.

„Král se vrátil!“ vykřikoval jeden kopiník, který proběhl kolem Meneláa a divoce při tom troubil na lasturu. „Velitel se vrátil.“

To nemůže být Agamemnón, pomyslel si Meneláos. Ten se nevrátí dřív než za měsíc. Možná za dva.

Ale byl to bratr. Stál na přídi největší z třiceti lodí své malé flotily. Zlatá zbroj se na něm blýskala, jak veslaři poháněli dlouhé, štíhlé plavidlo příbojem ke břehu.

Meneláos se začal brodit vlnami, až mu voda dosáhla nad bronzové brnění, které mu chránilo holeně. „Bratře!“ zvolal a zamával rukama nad hlavou jako malý kluk. „Jaké zprávy přinášíš z domova? Kde jsou ti noví bojovníci, které jsi přísahal přivézt?“

Černá loď byla ještě šedesát nebo padesát stop od břehu, od přídě jí odstříkovala voda, kterou k němu hnaly mohutné, dlouhé vlny příboje. Agamemnón si zakryl oči, jako by ho bolely od odpoledního slunce, a křikl v odpověď: „Pryč, sourozenče Átreův. Všechno je pryč!“

5

Mrtvé tělo bude hořet celou noc.

Thomas Hockenberry, bakalář svobodných umění z Wabash College (angličtina), magistr svobodných umění a doktor filozofie z Yale (klasická

filologie), dříve působící na fakultě Indické univerzity – ve skutečnosti vedoucí tamní katedry antiky do své smrti; zemřel na rakovinu v roce 2006 po Kr. – a naposledy, deset let z deseti let a osmi měsíců po svém oživení, homérský *scholik* olympských bohů, k jehož povinností v té době patřilo podávat každý den slovní hlášení své Múze jménem Meleté o postupu Trojské války a o tom, do jaké míry se drží Homérovu *Íliady*, nebo se od ní odchyluje – jak se ukázalo, bohové jsou na tom se čtením stejně jako tříleté děti – opustí náměstí a Paridovu planoucí hranici krátce před setměním a vyleze na druhou nejvyšší věž v Troji, přestože je poškozená a nebezpečná, aby si v klidu snědl svůj chléb se sýrem a napil se vína. Soudí, že má za sebou dlouhý, zvláštní den.

Věž, kde často hledá samotu, je blíž Skajské bráně než středu města u Priamova paláce, ale neleží na hlavní třídě a většina skladišť u její paty je dnes prázdných. Oficiálně je věž – před válkou jedna z nejvyšších v Íliu, z pohledu 20. století skoro čtrnáctipatrová, tvarovaná jako makovice nebo minaret s baňatým rozšířením pod vrškem – pro veřejnost uzavřená. V prvních týdnech aktuálně probíhající války ustřelila jedna bomba poslaná bohy horní tři patra a diagonálně rozbila tu baňatou část, takže místnůstky pod střechou jsou teď otevřené. V hlavním tělese věže jsou alarmující praskliny a úzké točité schodiště je zasypané zdivem, omítkami a uvolněnými kameny. Hockenberrymu trvalo několik hodin, než si při prvním výstupu na věž před dvěma měsíci vyčistil cestu do bání v jedenáctém patře. Z Hektórova příkazu natáhli moravci přes vstupy oranžovou umělohmotnou pásku, která grafickými piktogramy varovala lidi před tím, co by se mohlo stát – podle nejznepokojivějšího obrázku by se mohla kdykoli zřítit věž samotná – a jinými symboly jim nařizovala, aby do ní pod trestem Priamova hněvu nevstupovali.

Zloději věž vyrabovali během dvaasedmdesáti hodin a pak už místní dovnitř *skutečně* nechodili – k čemu je prázdná budova? Hockenberry proklouzne mezi páskami, rozsvítí baterku a zahájí dlouhý výstup. Jen málo ho při tom trápí, že by ho tady někdo mohl uvěznit, okrást nebo vyrušit. Je vyzbrojený nožem a krátkým mečem. Navíc je dobře známá postava: Thomas Hockenberry, syn Duanův, občasný přítel... no, to ne, přítel ne, ale partner určitě... Achillea i Hektóra, a teď samozřejmě veřejná osoba, která se víc než letmo zná s moravci a skálovci... takže se najde jen velice málo Řeků nebo Trojanů, kteří by si mu troufli ublížit, aniž by si to dobře rozmysleli.

Jenže bohové – to je jiná záležitost.

Už ve třetím patře Hockenberry těžce oddechuje, v desátém vyložené supí a dělá zastávky, aby se nadechl, a když se dostane do rozbitého jedenáctého patra, vydává zvuky jako packard z roku 1947, jež kdysi vlastnil jeho otec. Víc než deset let se díval, jak tito lidští polobozi – Řekové i Trojané – válčí, hodují, milují a smilní jako svalnaté reklamy na ten nejúspěšnější klub zdraví na světě, nemluvě o bozích a bohyních, kteří jsou chodící reklamy na nejlepší klub zdraví ve *vesmíru*, jenže Ph. Dr. Thomas Hockenberry si nikdy nenašel čas, aby se sám dostal do kondice. *Typické*, pomyslí si.

Schodiště se úzce vine středem oválné budovy. Dveře tam nejsou žádné a trocha večerního světla padá do středové schodišťové šachty okny v maličkých místnostech po stranách, tvarovaných jako výseče, ale nahore je pořád tma. Pomocí baterky se přesvědčí, že schody jsou tam, kde by měly být, a že se do schodiště nezřítíla žádná další suť. Aspoň že na stěnách nejsou *graffiti* – jedno z mnoha požehnání, která přináší naprosto negramotná populace, pomyslí si Thomas Hockenberry.

Když dojde do maličkého výklenku v patře, které je teď nejvyšší, již dávno zbaveného sutin a toho nejhoršího omítkového prachu, ale otevřeného dešti a větru, jako vždycky dospěje k závěru, že ten výstup stál za to.

Posadí se na svůj oblíbený kamenný kvádr, postaví na zem ranec, odloží baterku – kterou mu před měsíci půjčil jeden z moravců – a vytáhne malý balíček s čerstvým chlebem a okoralým sýrem. Taky vyloví měch s vínem. Sedí tam, cítí, jak mu večerní vítr od moře čechrá nové vousy a dlouhé vlasy, mechanicky odřezává svým bojovým nožem kousky sýra a krájí chleba, a při tom se dívá ven a nechává ze sebe vyprchat napětí nastřádané za celý den.

Výhled má dobrý. Zabírá téměř tři sta stupňů a v tom, aby byl kruhový, mu brání jen torzo zachované zdi za ním. Umožňuje Hockenberrymu spatřit většinu města pod sebou – Paridova pohřební hranice vzdálená jen několik ulic na východ z této výšky vypadá, jako by byla skoro přímo pod ním – městské hradby, na nichž všude kolem právě zapalují pochodně a vatry, a achájské ležení táhnoucí se podél pobřeží míle na sever a na jih, světla stovek a stovek ohňů, připomínajících Hockenberrymu pohled, který se mu jednou naskytl z letadla klesajícího po setmění nad Lake Shore Drive v Chicagu: břeh jezera ověšený pohyblivým náhrdelníkem reflektorů a nespočtem svítících nájemních domů. A na pozadí vínové temného

moře je tak tak vidět nějakých třicet dlouhých černých lodí, které se právě vrátily s Agamemnónem. Více se jich ještě pohupuje na kotvě, než kolik jich bylo vytaženo na břeh. Agamemnónův tábor – poslední měsíc a půl prakticky opuštěný – dnes večer září ohni a hemží se pohybem.

Obloha není prázdná. Na severovýchodě vykrajuje kolo z trojské oblohy poslední díra s deformovaným prostorem, bránová díra, ať už to znamená cokoli – posledního půl roku říkali lidé té jedné zbývající prosté díry – spojující ílijské pláně s oceánem na Marsu. Hnědá půda Malé Asie přímo přechází do rudého marsovského prachu, aniž by obojí oddělovala třeba jen puklina v zemi. Na Marsu ještě večer nepokročil tak daleko a zůstává tam červený soumrak, který vykresluje díru proti tmavší obloze staré Země.

Červeně a zeleně blikají navigační světla na dvou desítkách moravských sršňů, které mají noční hlídku nad dírou a nad městem, nad mořem zatáčejí a zalétají až k nezřetelně tušeným stínům, které patří lesnatým vrcholům hory Ída na východě.

Přestože slunce právě zapadlo – je zimní noc, takže brzy – v ulicích Troje je stále živo. Poslední obchodníci na tržišti nedaleko Priamova paláce již stáhli plátěné stříšky a odvázejí své zboží na dvoukolácích – Hockenberry dokonce i v této výšce přes vítr slyší skřípání dřevěných kol –, ale sousední ulice plné nevěstinců, hostinců, lázní a dalších nevěstinců ožívají, plní se strkajícimi se postavami a blikajícimi pochodněmi. Jak je trojským zvykem, každou významnou městskou křižovatku, jakož i každý ohyb a roh širokých hradeb osvětlují každý večer obrovské bronzové koše, ve kterých po celou noc hoří olej nebo dřevo. Strážní právě zapalují poslední z nich. Hockenberry vidí tmavé siluety, které se tlačí kolem každého z těchto ohňů, aby se zahřály.

Kolem všech kromě jednoho. Paridova pohřební hranice na hlavním náměstí Ília hoří jasněji než všechny ostatní ohně ve městě a v jeho okolí, ale pouze jedna tmavá postava se k němu tlačí, jako by se chtěla zahřát – Hektór. Nahlas nařiká, pláče, volá na své vojáky, otroky a sluhy, aby do hučících plamenů naházeli další dřevo, a přitom velkým, obouručním pohárem nabírá víno ze zlaté nádoby a soustavně je rozlévá po zemi kousek od hranice.

Zem už je tam tak nasáklá, že to vypadá, jako by z ní prýštila krev.

Hockenberry právě dojídá večeri, když zaslechne, jak točitým schodištěm stoupají kroky.

Najednou mu buší srdce, v ústech cítí strach. Někdo ho sem nahoru sledoval – o tom se nedá pochybovat. Našlapování na schody je příliš lehké – jako by se ten, kdo jde nahoru, snažil pohybovat pokradmu.

Třeba je to nějaká žena, která bledá něco k jídlu, napadne ho, ale dřív, než se naděje stačí pořádně rozvinout, je rozbita; Hockenberry zaslechne ze schodiště slabou kovovou ozvěnu, jako by na tom, kdo jde nahoru, chřestila zbroj. Navíc ví, že trojské ženy mohou být nebezpečnější než většina mužů, které poznal ve svém světě dvacátého a jednadvacátého století.

Co nejtíšeji vstane, chléb, sýr a měch s vínem odloží stranou, zastrčí nůž do pouzdra, potichu vytáhne meč a couvne k jediné zdi, která ještě stojí. Vítr zesílí a rozšustí pláštík, pod jehož záhyby meč právě schoval.

Můj kvitovací medailonek. Levou rukou se dotkne malého zařízení pro kvantovou teleportaci, které má pověšené pod tunikou na prsou. *Jak mě mohlo napadnout, že u sebe nemám nic cenného? I když už to nemůžu použít, aniž by mě bohové zachytili a začali pronásledovat, je to unikátní. Neocenitelné.* Hockenberry vytáhne baterku a podrží ji v natažené ruce od sebe; stejně směřoval paralyzační obušek, dokud nějaký měl. Co by teď za něj dal.

Napadne ho, že tím, kdo zdolává poslední z jedenácti pater schodů těsně pod ním, by mohl být bůh. O vládcích z Olympu bylo známo, že potají chodí do Ília v přestrojení za smrtelníky. Bohové rozhodně měli dost důvodů, aby ho zabili a vzali si svůj kvitovací medailonek zpět.

Stoupající postava zdolá posledních několik schodů a vyjde na volné prostranství. Hockenberry rozsvítí baterku a zachytí postavu do kuželu světla.

Je to drobná a jen neurčitě humanoidní postava – kolena jsou otočená dozadu, paže špatně pospojované, ruce se dají vyměnit a chybí obličej jako takový – sotva metr vysoká, obalená tmavým plastem a černočerveným kovem.

„Mahmud,“ vydechne s úlevou Hockenberry. Uhne kruhem světla baterky z hledí malého moravce z Európy.

„Vy nosíte pod pelerínou meč,“ zeptá se Mahmud anglicky, „nebo máte jen takovou radost, že mě vidíte?“

Hockenberry měl ve zvyku nosit si sem v ranci nějaké palivo, aby si mohl rozdělát ohýnek, když je nahoře ve věži. V posledních měsících to často znamenalo sušené kravince, ale tentokrát si přinesl spoustu krásně vonících

třísek, prodáváných dnes na černém trhu dřevorubci, kteří přivezli dřevo na Paridovu hranici. Teď už Hockenberrymu ohýnek plápolá a on a Mahmud sedí na kamenných kvádrech každý z jedné strany. Vítr je studený a přinejmenším Hockenberry je rád, že oheň má.

„Několik dní jsem tě nikde neviděl,“ řekne drobnému moravci. Všimne si, jak se plameny odrážejí od lesklého plastu Mahmudova hledí.

„Byl jsem nahoře na Fobosu.“

Hockenberrymu trvá několik sekund, než si vzpomene, že Fobos je jeden z měsíců Marsu. Ten bližší, myslí si. Nebo možná ten menší. V každém případě měsíc. Otočí hlavu tak, aby viděl obrovskou díru několik mil severovýchodně od Troje: na Marsu je teď taky noc – kolo díry je proti noční obloze vidět jen stěží, a to ještě pouze zásluhou faktu, že tam hvězdy vypadají trochu jinak, jsou jasnější nebo jsou na sebe namačkané hustěji, možná obojí. Není vidět ani jeden z Marsových měsíců.

„Stalo se něco zajímavého, když jsem byl pryč?“ zeptá se Mahmud.

Hockenberry se musí pro sebe zasmát, když otázku uslyší. Poví moravci o dopoledním pohřbu a Oinónině sebeobětování.

„To jsou volové,“ řekne Mahmud. Bývalý scholik může jen předpokládat, že moravec záměrně používá idiomatické výrazy, jež považuje za specifické pro období, které Hockenberry prožil na Zemi. Někdy to vyjde; někdy, jako třeba teď, je to k smíchu.

„Nepamatuji si z *Íliady*, že by Paris měl nějakou dřívější manželku,“ pokračuje Mahmud.

„Myslím, že *Ílias* se o ní nezmiňuje.“ Hockenberry se snaží vzpomenout si, jestli o tom někdy mluvil na přednáškách. Myslí si, že ne.

„To musela být docela dramatická podívaná.“

„Byla,“ přisvědčí Hockenberry, „ale ještě dramatictější bylo Oinónino obvinění, že ve skutečnosti zabil Parida Filoktétés.“

„Filoktétés?“ Mahmud zvedne hlavu způsobem, který Hockenberrymu připadá skoro až psí. Z nějakého důvodu si ten pohyb spojil s představou, že Mahmud prohledává paměťové banky. „Ze Sofoklovy hry?“ zeptá se moravec po sekundě.

„Ano. Byl původním vůdcem Thessálců z Méthóny.“

„Nepamatuji si ho z *Íliady*,“ podotkne Mahmud. „A myslím si, že jsem se s ním nesetkal ani tady.“

Hockenberry zavrtí hlavou. „Agamemnón a Odysseus ho před léty, cestou sem, vysadili na ostrově Lémnos.“

„Proč to udělali?“ Z Mahmudova hlasu, zabarvením tak lidského, je slyšet zájem.

„Hlavně proto, že páchl.“

„Páchl? Většina těchto lidských hrdinů páchne.“

Hockenberry musí překvapeně zamrkat, když to slyší. Vzpomene si, jak ho přesně totéž napadlo před deseti lety, když tady krátce po svém vzkříšení na Olympu poprvé začal působit jako scholik. Ale po prvním asi tak půlroce si toho jaksi přestal všímat. Napadne ho, jestli páchne i on. Vysvětlí: „Filoktétés páchl obzvlášť silně, protože měl hnisavou ránu.“

„Ránu?“

„Hadí uštknutí. Kousl ho jedovatý had, když... je to dlouhá historie. Obvyklá záležitost s okrádáním bohů. Ale Filoktétovi se noha zhoršila tak, že se z ní řinul hnis, neustále páchla a v pravidelných intervalech vyvolávala u lučištníka záchvaty křiku a omdlávání. Stalo se to před deseti lety při plavbě lodí sem. Proto nakonec, na Odysseovu radu, Agamemnón starce jednoduše vysadí na ostrově Lémnos a doslova ho tam nechá shnít.“

„Ale on přežil.“

„Očividně ano. Pravděpodobně proto, že ho bohové nechávali naživu z nějakého důvodu, ale celou dobu na tu hnijící nohu trpěl.“

Mahmud znovu narovná hlavu. „Dobře... Už si vybavuji tu Sofoklovu hru. Odysseus se pro něho vypravil, když věstec Helenos prozradil Řekům, že Trojany neporazí, dokud nebudou mít Filoktétův luk – který mu dal... kdo?... Hérakles. Herkules.“

„Ano, zdědil ten luk,“ potvrdí Hockenberry.

„Nevzpomínám si, že by pro něho Odysseus jel. Myslím v opravdovém životě. V uplynulých osmi měsících.“

Hockenberry znovu zavrtí hlavou. „Seběhlo se to velice rychle. Odysseus byl pryč jen asi tři týdny a nikdo z toho nedělal velkou vědu. Když se vrátil, podal to způsobem... no jo, zajel jsem si pro víno a cestou zpátky jsem nabral Filoktéta.“

„V té Sofoklově hře,“ naváže Mahmud, „byl ústřední postavou Achilleův syn Neoptolemos. Ale za Achilleova života se s otcem nikdy nesetkal. Neříkejte mi, že je tady taky.“

„O tom mi není nic známo. Jenom Filoktétés. A jeho luk.“

„A teď ho Oinóné obvinila, že Parida zabil on, ne Apollón.“

„Jo.“ Hockenberry přihodí na oheň dalších pár klacíků. Jiskry zavíří ve větru a stoupají ke hvězdám. Nad mořem, odkud postupují mraky, je černo.

Hockenberry tuší, že do rána možná začne pršet. Občas tady v noci přespí – ranec použije jako polštář a pláštík jako příkrývku – ale dnes v noci ne.

„Jenže jak by se Filoktétés mohl dostat do pomalého času?“ uvažuje Mahmud. Moravec vstane a potmě dojde k uraženému okraji plošiny, zjevně se nebojí více než třicetimetrového pádu. „Nanotechnologie, které ten přechod umožňují, dostal před tím soubojem jenom Paris, ne?“

„To bys měl vědět ty,“ odvětí Hockenberry. „Vy moravci jste Paridovi vpíchlí nanotechnologie, aby se mohl utkat s bohem.“

Mahmud se vrátí k ohni, ale zůstane stát. Natáhne ruce, jako by si je chtěl zahřát teplem plamenů. Možná si je doopravdy *zahřívá*, pomyslí si Hockenberry. Ví, že moravci jsou částečně organičtí.

„Některým ostatním hrdinům – například Diomédovi – ještě zůstávají v těle nanoklustry z doby, kdy jim je vpíchlá Athéna nebo některý z ostatních bohů,“ řekne Mahmud. „Ale máš pravdu, jediný Paris je měl před deseti dny obnovené pro ten souboj s Apollónem.“

„A Filoktétés tady posledních deset let nebyl,“ připomene Hockenberry. „Proto nedává smysl, aby ho některý z bohů urychlil nanomemy pomalého času. A ono to je zrychlení, ne zpomalení času, že?“

„Ano,“ potvrdí moravec. „Pomalý čas je nesprávné pojmenování. Osobě v pomalém čase to připadá, že čas se zastavil – že všechno a všichni jsou ztuhlí v jantaru – ale ve skutečnosti tělo přešlo do hyperrychlého jednání, kdy reaguje v milisekundách.“

„Jak je možné, že člověk prostě neshoří?“ zeptá se Hockenberry. Mohl Apollóna a Parida do pomalého času následovat a bitvu pozorovat – vlastně by to byl udělal, kdyby tam ten den byl. Bohové mu nacpali nanomemy do krve a kostí právě pro tento účel a on mnohokrát přešel do pomalého času, aby mohl sledovat, jak bohové připravují některého ze svých achájských nebo trojských hrdinů k boji. „Třením,“ dodal. „O vzduch nebo co...“ Nepřesvědčivě se odmlčel. Věda nebyla jeho silná stránka.

Ale Mahmud přikývl, jako by scholik pronesl něco moudrého.

„Tělo toho, kdo se urychlí do pomalého času, by skutečně *shořelo* – vnitřním teplem, když ničím jiným – pokud by se speciálně upravené nanoklustry nestaraly také o tohle. Je to součást silového pole nanogenerovaného tělem.“

„Jako u Achillea?“

„Ano.“

„Nemohl Paris shořet právě proto?“ napadne Hockenberryho. „Nemohla to být nějaká nanotechnická havárie?“

„To je velice nepravděpodobné.“ Mahmud se posadí na menší kamený kvádr. „Jenže proč by Filoktétés Parida zabíjel? Jaký by měl motiv?“

Hockenberry pokrčí rameny. „V neřádných, nehomérských pověstech o Troji je právě Filoktétés tím, kdo Parida zabije. Lukem. A otráveným šípem. Přesně tak, jak to popsala Oinóné. Homér se dokonce zmiňuje, že Filoktétés má být přivezen proto, aby se naplnila věštba, že Ílion padne pouze tehdy, až se do boje zapojí Filoktétés – myslím, že ve druhé knize.“

„Ale Trojané a Řekové jsou teď přece spojenci.“

Hockenberry se musí usmát. „Jen tak tak. Víš stejně dobře jako já, že v obou táborech se kují spiknutí a vznikají vzpoury. Kromě Hektóra a Achillea se tahle válka s bohy nikomu nelíbí. Je jen otázkou času, kdy dojde k další vzpouře.“

„Jenže Hektór a Achilleus tvoří téměř neporazitelnou dvojici. A deseti tisíce Trojanů a Achájců jsou jim oddané.“

„Prozatím,“ kývne Hockenberry. „Ale teď se možná do kibicování pustili samotní bohové.“

„Jako že pomohli Filoktétovi přejít do pomalého času?“ zeptá se Mahmud. „Ale proč? Occamova břitva říká, že kdyby chtěli Parida odstranit, mohli ho jednoduše nechat zabít Apollónem, jak si všichni mysleli, že se stalo. Do dneška. Do Oinónina obvinění. Proč by ho Řekové úkladně vraždili...“ Zarazí se a pak zašeptá: „Ach tak.“

„Ano. Bohové chtějí uspíšit další vzpouru, vyšachovat Hektóra s Achilleem, rozbít toto spojenectví a dosáhnout toho, aby se Řekové a Trojané zase začali zabíjet mezi sebou.“

„Proto ten jed,“ dovodí moravec, „aby Paris ještě nějakou dobu žil a mohl říct své ženě – své první ženě – kdo ho doopravdy zabil. Trojané se teď budou chtít pomstít, a dokonce i Řekové oddaní Achilleovi budou připraveni bojovat na svou obranu. Je to chytré. Stalo se dnes ještě něco jiného, co by mělo srovnatelnou důležitost?“

„Agamemnón se vrátil.“

„Ty si děláš prdel?“ zeptá se Mahmud.

Budu si s ním muset promluvit o jeho slovníku hovorového jazyka, bleskne hlavou Hockenberrymu. Připadám si, jako bych mluvil s některým ze svých prváků na IU.

„Ne, nedělám si prdel. Vrátil se z plavby domů o měsíc nebo o dva dřív a přivezl opravdu překvapivé zprávy.“

Mahmud se nedočkavě předkloní. Nebo aspoň Hockenberry si vyloží řeč těla malého humanoidního kyborga tak, že vyjadřuje nedočkavost. Na obličejích z hladkého plastu a kovu není vidět nic než odraz záře ohně.

Hockenberry si odkašle. „Lidé, kteří zůstali doma, jsou pryč,“ řekne. „Nejsou tam. Zmizeli.“

Očekával udivený výkřik, ale maličký moravec tiše čeká.

„Všichni jsou pryč. Nejenom v Mykénách, kam se Agamemnón vrátil nejdřív – nejenom jeho žena Klytaimnéstra, jeho syn a celý zbytek osazenstva, ale *všichni* jsou pryč. Města jsou prázdná. Jídlo leží nesnědené na stolech. Ve stájích dupou hladoví koně. Psi si stýskají na prázdných pecích. Na pastvinách jsou nepodojené krávy. Neostříhané ovce. Všude, kde Agamemnón a jeho lodě na Peloponésu přistáli, i dál – Melélaovo Lakedaimonské království je prázdné. Odyseova Ithaka – prázdná.“

„Ano,“ řekne Mahmud.

„Počkej chvílku,“ ozve se Hockenberry. „Ty nejsi ani trochu překvapený. Tys to *věděl*. Vy moravci jste věděli, že řecká města a království byla vyprázdněna. Jak?“

„Myslíš jak jsme se to dozvěděli? Jednoduše. Od našeho přiletu jsme ta místa monitorovali ze zemské oběžné dráhy. Posílali jsme dolů automatické sondy, aby zaznamenávaly data. Tady na Zemi tři tisíce let před tvou dobou – totiž tři tisíce let před dvacátým a jednadvacátým stoletím – se toho dá hodně dozvědět.“

Hockenberry zůstane ohromený. Netušil, že moravci věnují pozornost něčemu jinému než Troji, okolním bojištím, propojovací díře, Marsu, hoře Olymp, bohům, možná jednomu nebo dvěma Marsovým měsícům... Ježíši, copak toho nebylo *dost*?

„Kdy... zmizeli?“ dostane ze sebe nakonec. „Agamemnón všem vypráví, že některá jídla, která tam zůstala, byla tak čerstvá, že se dala jíst.“

„Asi to záleží na tom, jak definuješ ‚čerstvá‘,“ odvětví Mahmud. „Podle našeho sledování ti lidé zmizeli přibližně před čtyřmi a půl týdny. Právě když se Agamemnónova nepočetná flotila blížila k Peloponésu.“

„Ježíšikriste,“ zašeptá Hockenberry.

„Je to tak.“

„Viděli jste je mizet? Satelitními kamerami, sondami, já nevím čím?“

„Ne tak docela. V jedné minutě tam byli a v příští minutě nebyli. Stalo se to kolem druhé ráno řeckého času, takže nebylo mnoho pohybu k monitorování... myslím v řeckých městech.“

„V řeckých městech...“ zopakuje tupě Hockenberry. „Chceš říct... totiž... zmizeli i jiní lidé? Rekněme... v Číně?“

„Ano.“

Jejich orlím hnízdem se znenadání zatočí vítr a rozmetá jiskry všemi směry. Hockenberry si při jiskerné bouři zakryje obličej rukama a pak si omete žhavé uhlíky z pláště a tuniky. Když vítr zeslábně, hodí na oheň poslední klacíky.

Kromě Troje a Olympu – který, jak před osmi měsíci zjistil, vůbec není na Zemi – cestoval Hockenberry pouze na jediné další místo na této staré Zemi, a tím byla prehistorická Indiana, kam přenesl jediného dalšího scholika, jenž přežil, Keitha Nightenhelsera, k indiánům, aby se o něho postarali, když Múza dostala záchvat zabíjení. Aniž to vědomě chtěl, Hockenberry si sáhne na kvitovací medailonek pod košilí. *Potřebuji Nightenhelsera zkontrolovat.*

Jako by mu četl myšlenky, moravec řekne: „Všichni ostatní jsou pryč – všichni za pětisetkilometrovým okruhem kolem Troje. Afričané. Severoameričtí indiáni. Jihoameričtí indiáni. Číňané a austrálští domorodci. Polynésané. Severoevropští Hunové, Dánové a budoucí Vikingové. Protomongolové. Všichni. Všichni ostatní lidé, kteří byli na planetě – odhadli jsme, že jich bylo kolem dvaadvaceti milionů – zmizeli.“

„To není možné,“ namítne Hockenberry.

„Ne. Nechce se tomu věřit.“

„Jaká síla...“

„Božská.“

„Ale určitě ne tito olympští bohové. To jsou jenom... jenom...“

„Trochu mocnější humanoidi?“ dopoví Mahmud. „Ano, taky nás to napadlo. Tady působí jiné síly.“

„Bůh?“ zašeptá Hockenberry, který byl vychován v rodině striktních indianských baptistů, než vyměnil víru za vzdělání.

„Možná,“ připustí moravec, „ale pokud ano, žije na planetě Zemi nebo kolem ní. Ve stejném okamžiku, kdy Agamemnónova manželka a děti zmizely, došlo k uvolnění obrovského množství kvantové energie ze Země nebo z blízkozemní dráhy.“

„Ta energie přišla ze Země?“ zopakuje otázkou Hockenberry. Zadívá se do okolní noci, na pohřební hranici hořící na náměstí, město, které se pod nimi probouzí k nočnímu životu, vzdálené táborové ohně Achájců a ještě vzdálenější hvězdy. „Odsud?“

„Ne z této Země,“ řekne Mahmud. „Z té druhé. Tvojí. A vypadá to, že na ni poletíme.“

Hockenberrymu se srdce na chvíli rozbuší tak divoce, až dostane strach, že bude zvracet. Pak si uvědomí, že Mahmud ve skutečnosti nemluví o *jeho* Zemi – o světě jednadvacátého století, kam patří nezřetelné útržky vzpomínek na život předtím, než ho bohové vzkřísili na základě DNA, knih a bůhvíčeho ještě, o světě Indianské univerzity, jeho ženy a jeho studentů, který mu ve vědomí pomalu ožívá – ale o Zemi, která je současnicí terraformovaného Marsu, z doby více než tři tisíce let po krátkém, ne tak moc šťastném prvním životě Thomase Hockenberryho.

Neschopný klidně sedět, vstane a začne přecházet po rozbitém jednáctém patře budovy sem a tam, k pobožené zdi na severovýchodní straně a odtamtud k propasti na jhozápadě. Kamínek, který vydlobne sandálem, spadne z výšky více než třiceti metrů do tmavé ulice. Vítr mu strhává pláštík a dlouhé šedivějící vlasy dozadu. Rozumově ví už osm měsíců, že Mars, který je viditelný dírou, existuje v nějaké budoucí Sluneční soustavě spolu se Zemí a ostatními planetami, ale ve skutečnosti si ten jednoduchý fakt nikdy nespojil s představou, že tahle druhá Země *tam* doopravdy je a čeká.

Kosti mé ženy jsou tam smíchány s prachem, pomyslí si a pak, když má slzy na krajíčku, se skoro rozesměje. *Kurva, moje kosti jsou tam smícháné s prachem.*

„Jak byste tam chtěli letět?“ zeptá se a ve stejném okamžiku si uvědomí, jak je ta otázka hloupá. Slyšel, jak Mahmud a jeho obrovský přítel Orphu přicestovali na Mars z prostoru Jupiteru s několika dalšími moravci, kteří nepřežili první setkání s bohy. *Oni mají kosmické lodě, Hockenbushi,* pomyslí si. Většina moraveckých a skáloveckých kosmických plavidel se sice zjevila jako mávnutím kouzelného proutku, kvantovými dírami, které Mahmud pomohl vytvořit, ale kosmické lodě existovaly dál.

„Stavíme pro tento účel loď na Fobosu a v jeho blízkosti,“ vysvětlí tiše moravec. „Tentokrát nepoletíme sami. A neozbrojení.“

Hockenberry nedokáže s přecházením přestat. Když se ocitne na hraně zřícené podlahy, cítí nutkání skočit a zabít se – nutkání, které ho pokou-

šelo odmalička, kdykoli byl někde ve výškách. *Proto rád chodím sem nahoru? Přemýšlet, že skočím? Přemýšlet o sebevraždě?* Uvědomí si to. Uvědomí si, jak byl posledních osm měsíců osamělý. *A teď je pryč dokonce i Nightenbels - je pryč a s ním nejspíš i indiáni, vysátý nějakým kosmickým vysavačem, který tento měsíc zařídil, že všichni lidé na Zemi kromě těchhle pojebaných Trojanů a Řeků zmizeli.* Hockenberry ví, že může otočit kvitovacím medailonkem, který mu visí na prsou, a ocitnout se v Severní Americe dřív, než by řekl švec, aby v té části pravěké Indiany, kde ho před osmi měsíci nechal, zkusil scholika najít. Ale taky ví, že by ho bohové mohli vystopovat skulinami v Planckově prostoru. Proto už osm měsíců medailon nepoužil.

Dojde k ohni a postaví se nad drobného moravce. „Proč mi to sakra vyprávíš?“

„Chceme tě pozvat, abys letěl s námi,“ odvětí Mahmud.

Hockenberry se ztěžka posadí. Po chvíli se zmůže na otázku: „Proč, proboha? K čemu bych vám na takové expedici mohl být dobrý?“

Mahmud pokrčí rameny úplně jako člověk. „Pocházíš odtamtud,“ odpoví jednoduše. „I když ne z té doby. Na této druhé Zemi totiž jsou lidé.“

„Opravdu?“ Hockenberry slyší, jak ohromeně a hloupě jeho hlas zní. Nikdy ho nenapadlo se na to zeptat.

„Ano. Mnoho jich není – zdá se, že většina lidí se vyvinula do nějakého postlidského stavu a před více než čtrnácti sty lety se odstěhovala z planety do orbitálních prstencových měst –, ale naše pozorování ukazují, že tam několik set lidí starého typu zůstalo.“

„Lidi starého typu,“ zopakuje Hockenberry a tentokrát se ani nesnaží, aby to neznělo ohromeně. „Jako já.“

„Přesně tak,“ potvrdí Mahmud. Když vstane, jeho hledí sahá Hockenberrymu sotva do výšky pasu. Hockenberry, který nikdy nebyl vysoký, si najednou uvědomí, jak si olympští bohové museli připadat mezi obyčejnými smrtelníky. „Myslíme si, že bys měl letět s námi. Mohl bys nám obrovsky pomoci, až se na tvé budoucí Zemi setkáme s lidmi a budeme s nimi chtít hovořit.“

„Ježíšikriste,“ vyhrkne Hockenberry. Znovu dojde k okraji a znovu si uvědomí, jak by bylo snadné udělat ještě jeden krok z této hrany do tmy. Tentokrát by ho bohové nevzkřísili. „Ježíšikriste,“ řekne ještě jednou.

Vidí u Paridovy hranice tmavou postavu Hektóra. Stále rozlévá na zem víno, stále poroučí mužům, aby do plamenů naházeli další dříví.

Parida jsem zabil já, pomyslí si. Zabil jsem každého muže, ženu, dítě a boba, kteří zemřeli od chvíle, kdy jsem vmorfoval do podoby Athény a unesl Patrokla - jako že ho zabijím -, abych vyprovokoval Achillea k útoku na bohy. Hockenberry se najednou trpce rozesměje. Netrápí ho, že malý mechanický člověk za ním si bude myslet, že se zbláznil. *Já jsem se zbláznil. Tohle je na palici. Jedním z důvodů, proč jsem z tohoble podělaného okraje neskočil dřív než dnes v noci, je ten, že by to bylo jako zanedbání povinnosti... jako bych byl dál scholik, který podává blášení Múze, která podává hlášení bohům, a proto musím dál sledovat, co se děje. Úplně jsem zešílel.* Je mu do breku, ne poprvé ani popadesáté.

„Poletíte s námi na Zemi, doktore Hockenberry?“ zeptá se tiše Mahmud.

„No jasně, doprdele, proč ne? Kdy?“

„Co třeba hned teď?“ navrhně malý moravec.

Sršen se určitě tiše vznášel několik desítek až stovek metrů nad nimi, ale navigační světla měl zhasnutá.

Teď se černý ježatý stroj spustí ze tmy dolů tak nenadále, že se Hockenberry z okraje budovy málem zřítí.

Obzvlášť silný náraz větru mu pomůže udržet rovnováhu. Odstoupí od hrany právě ve chvíli, kdy z břicha sršně s bzukotem sjede schodišťová rampa a třeskně o kámen. Hockenberry zahlédne z vnitřku lodě rudou záři.

„Až po tobě,“ ukáže Mahmud.

6

Bylo těsně po svítání a Zeus byl v Paláci bohů, když přišla Héra se psem na zlatém vodítku.

„To je on?“ zeptal se Vládce bohů ze zlatého trůnu, na němž zadumálně seděl.

„Ano,“ odpověděla. Stáhla psovi vodítko. Posadil se.

„Zavolej svého syna,“ vyzval ji Zeus.

„Kterého?“

„Velkého zbrojře. Toho, který tolik touží po Athéně, že jí skákal po stehně úplně stejně, jak by to dělal tenhle pes, kdyby neměl vychování.“

Héra se otočila k odchodu. Pes vykročil za ní.

„Toho psa tady nech,“ přikázal Zeus.

Héra pokynula psovi, aby zůstal, a on poslechl.

Pes byl obrovský, šedý, krátkosrstý a hubený. Měl světle hnědé oči, kterým se nějakým způsobem dařilo vypadat hloupě a vychytrale zároveň. Začal chodit síní, a jak bloumal kolem Diova zlatého trůnu sem a tam, jeho drápy vydávaly na mramoru škrábavé zvuky. Očichal Pánovi blesků, synovi Krona, sandály a bosé prsty na nohách. Pak dořepal k okraji obrovského holovizního bazénu, nakoukl dovnitř, nespátřil v tmavém víření povrchového šumu nic, co by ho zaujalo, a zamířil ke sloupu vzdálenému mnoho metrů.

„Pojď sem!“ nařídil Zeus.

Pes se po něm ohlédl a pak odvrátil zrak. Začal přípravně očichávat patu obrovského bílého sloupu.

Zeus hvízdal.

Pes zvedl a otočil hlavu, nastražil uši, ale nešel. Zeus znovu hvízdal a tleskl.

Tentokrát pes poslechl rychle. Houpavě přiběhl, s jazykem vyplazeným a šťastným pohledem.

Zeus sestoupil z trůnu a zvíře poplácal. Potom vytáhl z róby dýku a jediným máchnutím mohutné paže uřízl psovi hlavu. Psí hlava se odkutálela skoro až k okraji holovizního bazénu, zatímco tělo padlo přímo na mramor, s předními nohama nataženými dopředu, jako by zvíře dostalo příkaz lehnout a plnilo jej v naději, že dostane odměnu.

Héra a Héfaiostos vstoupili do Velkého paláce a zamířili přes plochy mramoru k trůnu.

„Zase si hraješ s mazlíčky, můj pane?“ optala se Héra, když došla k Diovi.

Zeus mávl rukou, jako by ji propouštěl, zastrčil si dýku do rukávu a vrátil se na trůn.

Héfaiostos byl na boha zakrslý a zavalitý, měřil něco pod metr osmdesát. Ze všeho nejvíc připomínal velký chlupatý sud. Bůh ohně byl také chromý a levou nohu tahal za sebou, jako by to bylo něco mrtvého, což také bylo. Měl bujné vlasy a ještě bujnější vousy, které jako by splývaly s ochlupením na hrudi, a zarudlé oči, které neustále tékaly ze strany na stranu. Vypadalo to, že má na sobě brnění, ale bližší pohled ukázal, že domnělá zbroj je souvislá vrstva tvořená stovkami krabiček, pytlíků, nástrojů a přístrojů – některých vykovaných ze vzácného kovu, jiných vytvarovaných z kovu bezcenného, pár vyrobených z kůže, dalších jakoby spletených z vlasů – jež všechny visely z řemínků a pásů, které křížem krážem

obepínaly bohovo tělo. Héfaistos, mistr všech, kteří pracují s kovem, byl na Olympu slavný tím, že kdysi vytvořil ženy ze zlata, mladé mechanické panny, které se uměly pohybovat, usmívat a poskytovat mužům rozkoš, skoro jako by byly živé. Říkalo se, že z jeho alchymických tanků vzešla také první žena – Pandóra.

„Vítej, zbrojíři,“ zaburácel Zeus. „Byl bych tě přivolal dřív, ale neměli jsme k opravě žádné cínové nádoby ani štíty na hraní.“

Héfaistos si klekl k bezhlavému tělu psa. „To jsi nemusel dělat,“ zamumlal. „To bylo zbytečné. Úplně zbytečné.“

„Rozčílil mě.“ Zeus zvedl z operky svého zlatého trůnu pohár a zhluboka se napil.

Héfaistos překulil bezhlavé tělo na bok, přejel krátkými prsty po hrudníku, jako by nabízel, že mrtvého psa poškrábe na břicho, a stiskl. Kryt z masa a srsti odskočil. Bůh ohně hrábl do psích útrob a vytáhl z nich čistý pytlík plný kousků masa a dalších věcí. Sáhł dovnitř a vyňal kousek vlhké, růžové tkáně.

„Dionýsos,“ konstatoval.

„Můj syn,“ řekl Zeus. Promnul si spánky, jako by ho to všechno unavovalo.

„Mám tento kousek dopravit Léčiteli do nádrží?“ zeptá se bůh ohně.

„Ne. Dáme jej sníst jednomu z našich dětí, aby se můj syn mohl znovuzrodit tak, jak si bude přát. Takové spojení je pro hostitele bolestivé, ale třeba si pak bohové a bohyně tady na Olympu zapamatují, že mají dávat lepší pozor, když hlídají mé děti.“

Zeus shlédł na Héro, která seděla na druhém stupni jeho trůnu. Pravou paži měla láskyplně položenou vedle jeho nohy, bílou rukou se dotýkala jeho kolene.

„Ne, můj manželi,“ žádala tiše. „Prosím.“

Zeus se usmál. „Vyber tedy ty, ženo.“

Héra odpověděla bez váhání. „Afrodíta. Ta je zvyklá cpát si kusy mužů do úst.“

Zeus zavrtěl hlavou. „Afrodíta ne. Od doby, co sama byla v nádržích, neudělala nic, čím by se mi znelíbila. Neměla by to být spíš Pallas Athéna, nesmrtelná, která nám přivodila tuto válku se smrtelníky unáhlenou vraždou Achilleova milovaného Patrokla? A Hektórova synka?“

Héra ruku odtáhla. „Athéna tyto skutky popírá, synu Kronův. A smrtelníci říkají, že Afrodíta byla s Athénou, když zavraždily Hektórovo děťátko.“

„Máme holovizní záznam Patrokovy vraždy, ženo. Chceš, abych ti ho v bazénu přehrál znovu?“ Diův hlas, tak hluboký, že připomíná vzdálené hřmění, i když šeptá, teď jevil známky silícího hněvu. Působilo to, jako by se do Paláce bohů, znějícího ozvěnami, stěhovala bouře.

„Ne, pane,“ zavrtěla hlavou Héra. „Ale ty víš, že Athéna trvá na tom, že to byl ten pohřešovaný scholik, Hockenberry, který na sebe určitě vzal její podobu, když to udělal. Přisáhá na svou lásku k tobě, že...“

Zeus netrpělivě vstal a odstoupil od trůnu. „Morfovací náramky scholiků nebyly konstruované tak, aby mohly dát smrtelníkovi podobu nebo moc boha,“ řekl ostře. „Není to možné. Ani jakkoli krátce. Tyto skutky spáchal bůh nebo bohyně z Olympu – buď Athéna, nebo někdo z její rodiny, kdo na sebe vzal Athéninu podobu. A teď... rozhodni, kdo přijme tělo a krev mého syna Dionýsa.“

„Déméter.“

Zeus si promnul krátké bílé vousy. „Déméter. Moje sestra. Matka mé milované Persefony?“

Héra vstala, odstoupila a ukázala bílé dlaně. „Najde se na této hoře bůh, který s tebou *není* spřízněný, manželi? Já jsem nejenom tvá žena, ale i tvá sestra. Déméter má aspoň zkušenost s rozením divných věcí. A stejně teď nemá skoro nic na práci, protože smrtelníci nesklízejí žádné obilí ani nesejí.“

„Budiž,“ kývl Zeus. Héfaištovi poručil: „Odnes maso z mého syna Démétře a vyříd jí, že její pán, samotný Zeus, si přeje, aby je snědla a vrátila mému synovi život. Třem Erínyím dej za úkol, aby na ni dávaly pozor, dokud nepřijde čas porodu.“

Bůh ohně pokrčil rameny a upustil kousek masa do jednoho ze svých váčků. „Chceš vidět záběry Paridovy hranice?“

„Ano.“ Zeus se vrátil na trůn, posadil se a rukou poplácal schod, který Héra uvolnila, když vstala.

Poslušně se vrátila a zaujala své místo, ale už mu nepoložila ruku na nohu.

Héfaištos si zabručel něco pro sebe, došel k psí hlavě, zvedl ji za uši a odnesl ji k holoviznímu bazénu. Na okraji se shýbl, vytáhl z jednoho opasku na hrudi zakřivený kovový nástroj a vydloubl psovi levou oční bulvu z důlku. Nebylo vidět žádnou krev. Oko vytáhl snadno, ale do prázdné oční jamky se z něj táhla červená, zelená a bílá vlákna očních nervů, která se odmotávala, jak tahal. Když měl venku víc než půl metru lesklých vláken, vzal si z opasku další nástroj a uštíhl je.

Pomocí zubů odstranil hlen a izolaci a obnažil tenké, třpytivé zlaté drátky. Zkroutil je a napojil na něco, co vytáhl z jednoho váčku. Vypadalo to jako malá kovová kulička. Oční bulvu a barevná nervová vlákna vhodil do bazénu, kuličku si nechal u sebe.

Bazén okamžitě vyplnily trojrozměrné obrazy. Trojici bohů obklopil zvuk vycházející z piezoelektrických mikroreproduktorů ve stěnách a sloupech kolem nich.

Záběry z Ília byly pořízeny z pohledu psí hlavy – nízko a s mnoha hořkými koleny a bronzovými chrániči holení.

„Naše staré pohledy se mi líbily víc,“ zamumlala Héra.

„Moravci zachycují a sestřelují všechny naše roboty, dokonce i hmyzí očka, sakra,“ vrčel Héfaiostos, který stále přetáčel Paridův pohřební průvod. „Můžeme mluvit o štěstí, že máme...“

„Ticho,“ nařídil Zeus. To slovo se odrazilo od stěn jako zaburácení hromu. „Tak. Ještě to. Zvuk.“

Všichni tři sledovali poslední minuty pohřebních obřadů včetně výjevu, jak Hektór zavraždil Dionýsa.

Viděli, jak se Diův syn podíval přímo na psa v davu, když řekl: „Sněž mě.“

„Můžeš to vypnout,“ řekla Héra, když záběry ukazovaly, jak Hektór hází pochodeň na čekající hranici.

„Ne,“ ozval se Zeus. „Nech to běžet.“

Krátce nato Pán blesků sestoupil z trůnu a zamířil k holoviznímu bazénu. Čelo měl rozryté vráskami, v očích vztek a pěsti zaťaté. „Jak se ten smrtelník Hektór *opovažuje* volat Borea a Zefyra, aby rozdmýchali oheň, v němž jsou vnitřnosti a koule boha! JAK SE OPOVAŽUJE!“

Zeus kvítl z dohledu a současně třeskl hrom, jak vzduch vtrhl do díry ve vzduchu, kde se před mikrosekundou bůh nacházel.

Héra zavrtěla hlavou. „Vraždou vlastního syna zhlédne celkem v klidu, ale když se Hektór pokusí přivolat bohy větru, popadne ho vztek. Otec to nezvládá, Héfaioste.“

Syn něco zabručel. Namotal oční bulvu a uložil ji i s kovovou kuličkou do váčku. Psí hlavu uložil do většího pytlíku. „Potřebuješ ode mne dnes dopoledne ještě něco, dcero Kronova?“

Kývne hlavou k psí mrtvole, která má stále odklopený břišní kryt.

„To si vezmi s sebou.“

Když její nevrlý syn odejde, Héra si sáhne na prsa a kvantovou teleportací se přenese z Velkého paláce bohů.

Do Héřiny ložnice nemohl kvitnout nikdo, dokonce ani ona sama. Již dávno – pokud jí nesmrtelná paměť ještě sloužila, protože všechny vzpomínky dnes byly podezřelé – poručila svému synu Héřaistovi, aby jí svým řemeslným uměním pokoje zabezpečil: ve stěnách pulzovala silová pole kvantových toků, podobná, ale ne stejná jako ta, která používali ti moravci, aby chránili Troju a achájské tábory před božským zásahem; dveře ložnice byly z posíleného titanu napuštěného obdobným tokem, takže byly dost pevné, aby odolaly i rozlícenému Diovi. Héřaistos je bezpečně a pevně zavěsil do kvantových veřejí a všechno to uzamkl tajným telepatickým heslem, které Héřa každý den měnila.

Myšlenkou tento zámek otevřela, vklouzla dovnitř, zajistila za sebou neprodyšnou bariéru z blyštivého kovu a odebrala se do lázně. Cestou ze sebe shazovala šaty a tenoučké prádlo.

Nejdřív si velkooká Héřa napustila lázeň, hlubokou, napájenou z nejčistších pramenů v olympském ledu a vyhřívanou Héřaistovými ďábelskými mechanismy odebírajícími teplo z nitra starého vulkánu. Nejprve použila ambrózií, aby si ze zářící bílé pleti odrhla všechny nezřetelné skvrnky nebo náznaky nedokonalosti.

Potom běloruká bohyně dopřála svému věčně obdivuhodnému a svůdnému tělu hlubokou olivovou masáž, načež je natřela vonným olejem. Na Olympu se říkalo, že vůně tohoto oleje, který používala jen Héřa, měla vliv nejenom na každého boha v Diových palácích, v nichž se šlapalo po bronzu, ale mohla – a dělala to – zavanout až dolů na zem v podobě vonného oblaku, jenž způsoboval, že nic netušící smrtelní muži ztráceli rozum v třeštění touhy.

Dcera mocného Krona si nakadeřila zářivé, božské lokny, aby jí splývaly podél ostře řezaného obličejce, a oblékla si úžasné šaty, které výslovně pro ni vyrobila Athéna, dávno, když ještě obě byly přítelkyně. Ty šaty byly báječně hebké a měly mnoho vzorů a motivů, včetně nádherného růžového brokátu zapracovaného do tkaniny Athéninými prsty a magickým stavem. Sepnula si látku na vztyčených řadrech zlatou broží a těsně pod nimi ji převázala páskem zdobeným stovkou vlnících se střapců.

Do lalůček opatrně propíchnutých uší – vykukovaly jí z tajemně vonících kadeří jen tak tak jako nějací bledí, ostýchaví mořští tvorové – si

Héra navlékla náušnice se třemi morušovými kuličkami, jejichž stříbrný třpyt zaručeně zatínal háčky hluboko do srdce každého muže.

Pak se rukama vrátila nad obočí a zahalila se kouzelným, lehkým závojem ze zlaté tkaniny, který se jí na růžových lícních kostech třpytil jako slunce. Nakonec si na měkké bledé nožky připnula pružné sandály, jejichž zlaté řemínky se jí křížily na hebkých lýtkách.

Oslnivá od hlavy k patě se Héra zastavila před zrcadlovou stěnou u dveří lázně a několik chvil se na svůj odraz mlčky dívala, než tiše řekla: „Pořád to máš.“

Pak opustila své komnaty, vyšla do mramorové chodby, v níž se všechny zvuky rozléhaly, sáhla si na levé ňadro a kvantovou teleportací se přenesla.

Našla Afrodítu, bohyni lásky, jak se o samotě prochází po travnatých jižních svazích hory Olymp. Bylo krátce před západem slunce, světlo vykreslovalo chrámy a příbytky bohů na východní straně kaldery a Afrodíta obdivovala zlatou září na marsovských oceánech na severu, jakož i na ledových polích poblíž vrcholu tří obrovských štítových sopek, viditelných daleko na východě, k nimž Olymp vrhal svůj obrovský stín do vzdálenosti více než dvou set kilometrů. Výhled byl maličko rozmazaný díky obvyklému silovému poli kolem Olympu, jež jim umožňovalo dýchat, přežívat a pohybovat se v gravitaci blízké zemskému normálu tady, tak blízko vzduchoprázdna vlastního kosmu nad terraformovaným Marsem, a byl rozmazaný také díky mihotavé *egidě*, kterou Zeus na počátku války kolem Olympu nainstaloval.

Díra dole - kruh vyříznutý ve stínu Olympu, který zevnitř zářil západem slunce na jiné planetě a byl vyplněn řadami rušných světél od smrtelnických ohňů a pohybujících se moraveckých dopravních prostředků - byla připomínkou té války.

„Drahé dítě,“ oslovila Héra bohyni lásky, „udělala bys pro mě něco, kdybych tě požádala, nebo bys odmítla? Stále se na mě hněváš, že jsem těch deset smrtelnických let pomáhala Argejcům, když ty jsi bránila své milované Trojany?“

„Královno nebes,“ odpověděla Afrodíta, „milovaná Diem, můžeš mne požádat o cokoli. Ochotně ti vyhovím. Ve všem, co mohu *já* udělat pro někoho tak mocného jako ty.“

Slunce již téměř zapadlo a uvrhlo obě bohyně do stínu, ale Héra si všimla, že Afrodítina pleť a její věčný úsměv jako by zářily samy o sobě.

Na Héro jako na ženu to působilo smyslně; nedovedla si představit, jak se v Afrodítině přítomnosti cítí bohové mužského pohlaví, natožpak smrtelní muži s chabou vůlí.

Nadechla se – neboť dalšími slovy se měla dopustit nejnebezpečnějšího úkladu, jaký kdy Héra intrikánka vymyslela – a řekla: „Dej mi svou schopnost probouzet lásku, ovládat touhu – všechny schopnosti, které používáš, abys přemohla bohy a smrtelné muže!“

Úsměv Afrodítě zůstal, ale její průzračné oči se nepatrně přimhouřily. „Samozřejmě to udělám, dcero Kronova, když si to žádáš –, ale proč někdo, kdo již leží v náruči mocného Dia, potřebuje pár mých svodů?“

Héra mluvila klidně, když lhala. Jako většina lhářů vkládala do své lži příliš mnoho podrobností. „Začínám být touto válkou unavená, bohyně lásky. Všechny ty machinace a intriky mezi bohy a mezi Argejci a Trojany – bolí mě z nich u srdce. Chci se vypravit do dalekých končin té druhé štědré Země a navštívit Ókeana, onu fontánu, z níž vzešli bohové, a matku Téthys. Ti dva mne vzali od Rhey a vychovali mě ve svém domě, když hromovládny Zeus širokého čela zahnal Krona hluboko pod zem a pustá slaná moře a postavil náš nový domov tady, na tomto chladném rudém světě.“

„Proč ale, Héro, potřebuješ má nuzná kouzla,“ zeptala se tiše Afrodíta, „abys Ókeana a Téthys navštívila?“

Héra se zrádně usmála. „Dávni se odcizili, jejich manželské lože vychladlo. Jdu je navštívit, abych mezi nimi zahladila starý svár a urovnala neshody. Příliš dlouho zůstávali každý sám a mimo své lože lásky – chci je zlákat, aby se znovu milovali, aby se vrátili ke svým hřejivým tělům, a na to moje slova stačit nebudou. Proto tě žádám, Afrodíto, jako tvá milující přítelkyně a jako někdo, kdo chce, aby v sobě dva staří přátelé znovu našli zalíbení, půjč mi jedno tajemství tvých kouzel, abych mohla potají pomocí Téthys získat zpět Ókeanovu touhu.“

Afrodítin okouzující úsměv se rozzářil ještě víc. Slunce již zapadlo za okraj Marsu a vrcholek Olympu se ponořil do tmy, avšak úsměv bohyně lásky je hřál obě. „Bylo by ode mne špatné, kdybych tvou dobrosrdečnou žádost odmítla, ženo Diova, neboť tvůj manžel, náš pán, nám vládne všem.“

S těmito slovy Afrodíta uvolnila zpod ňader tajný prsní pás a uchopila jemnou pavučinu z tkaniny a mikroobvodů.

Héra na ni upřela zrak a v ústech jí náhle vyschlo. *Mám odvahu pokračovat? Jestli ta mrcha zjistí, co chystám, se svými spoluspiklenci z řad bohů*

na mne bez milosti zaútočí. Jestli na mou zradu přijde Zeus, zničí mě tak, že mne žádná léčebná nádrž ani cizácký Léčitel nedokáže dát dohromady ani pro simulakrum olympského života. „Pověz mi, jak to funguje,“ vybědla bohyni lásky.

„Na tomto pásu jsou všechna kouzla svádění,“ řekla tiše Afrodíta. „Žár lásky, pulzující přívál touhy, sykové skluzy sexu, naléhavé výkřiky milování i něžný šepot.“

„To všechno na tak maličkém prsním pásu?“ podivila se Héra. „Jak to funguje?“

„Je v tom kouzlo, které způsobí, že každý muž zešílí chtíčem,“ zašeptala Afrodíta.

„Jistě, ale jak to *funguje*?“

Héra zaslechla z vlastních slov netrpělivost.

„Jak to mám vědět?“ zeptala se bohyně lásky. Už se smála. „Bylo to ve vybavě, kterou jsem dostala, když z nás... on... udělal bohy. Široké spektrum feromonů? Nanotechnicky produkování hormonální činitelé? Mikrovlnná energie směřovaná přímo na centra sexu a rozkoše v mozku? Co na tom záleží... i když je to jen jeden z mých mnoha triků, funguje to. Vyzkoušej to, ženo Diova.“

Héra se usmála. Nacpala si pás zesponu mezi svá vysoká ňadra, takže jej šaty jen tak tak zakrývaly. „Jak ho mám aktivovat?“

„Nechceš se zeptat, jak jej pomůžeš aktivovat matce Téthys?“ zeptala se Afrodíta stále s úsměvem.

„Ano, jistě.“

„Až přijde ta chvíle, sáhni si na ňadra, jako bys chtěla aktivovat kvitovací nanospínače, ale místo aby sis představila vzdálené místo, kam se chceš přenést, nech jeden prst, aby se dotkl tkaniny pásu prostoupené obvody, a myslí na chlípné věci.“

„Tak? To je všechno?“

„To je všechno, ale bude to stačit. V tkanině tohoto pásu leží nový svět.“

„Díky, bohyně lásky,“ řekla zdvořile Héra. Silové pole nad nimi probodávala laserová kopí. Moravecký sršeň nebo kosmická loď prolétly dírou a stoupaly do vesmíru.

„Vím, že se nevrátíš s nesplněným úkolem,“ řekla Afrodíta. „Nevím, co tvoje dychtivé srdce doufá dokázat, ale jsem přesvědčená, že se to podaří naplnit.“

Héra se tomu usmála. Pak si sáhla na ňadra – opatrně, aby se nedotkla prsního pásu přímo pod bradavkami – a odteleportovala se po kvantové stopě, kterou v záhybech časoprostoru zanechal Zeus.

7

Za úsvitu Hektór nařídil, aby vínem uhasili pohřební plameny. Pak začal spolu s Paridovými nejvěrnějšími druhy prohrabávat uhlíky a s nekonečnou pečlivostí hledat kosti Priamova druhého syna, zároveň je však oddělovat od popela a ohořelých kostí psů, hřebců a slabošského boha. Všechny tyto méně významné kosti spadly daleko k okraji hranice, zatímco Paridovy spálené ostatky ležely v blízkosti středu.

Hektór a jeho bojovníci s pláčem sesbírali Paridovy kosti do zlaté urny, kterou utěsnili dvojitou vrstvou tuku, jak bylo zvykem u statečných a urozených. Pak v důstojném průvodu pronesli urnu rušnými ulicemi a tržišti – rolníci i vojáci ustupovali, aby je nechali v tichosti projít –, až došli s ostatky na prostranství zbavené sutin, kde před první vlnou olympského bombardování před osmi měsíci stávalo jižní křídlo Priamova paláce. Uprostřed pole rozrytého krátery se zvedala dočasná hrobka zbudovaná z kamenných kvádrů rozmetaných při bombardování – uvnitř již měla několik svých nalezených kostí Hekabé, Priamova manželka, královna a matka Hektóra a Parida. Hektór přikryl Paridovu urnu lehkým lněným rubášem a osobně ji odnesl do mohyly.

„Zde, bratře, prozatím nechávám tvé kosti,“ promluvil Hektór před muži, kteří ho následovali, „dovoluji zdejší zemi, aby tě objala, než tě já sám obejmu v šerých síních Hádu. Až tato válka skončí, postavíme tobě, naší matce a všem ostatním, kteří padli – s největší pravděpodobností včetně mne – větší hrobku, která bude připomínat samotný Dům smrti. Do té doby sbohem, bratře.“

Pak Hektór se svými muži vyšel ven. Stovka čekajících trojských hrdinů zaházela dočasnou kamennou mohylu hlínou a navršila na ni vysokou hromadu z dalších sutin a kamenů.

A pak se Hektór – který dva dny nezamhouřil oko – vydal hledat Achillea, dychtivý znovu se zapojit do boje s bohy, hladovější než jindy prolít jejich zlatou krev.

Kassandra se probudila za svítání a zjistila, že je skoro nahá, šaty má roztrhané a zmuchlané, v zápěstích a na kotnících je připoutaná hedvábnými provazy ke sloupkům neznámé postele. *Co je to za lumpárnu?* napadlo ji a snažila se vzpomenout si, jestli se znovu opila a zcepeněla s nějakým perverzním vojákem.

Pak si vybavila pohřební hranici a to, jak v jejím ohnivém závěru omdlela do náruče Andromaché a Heleny.

Dobajzlu, napadlo ji. *Zase jsem si tou svou nevymáchanou hubou zavařila.* Rozhlédla se po místnosti – žádná okna, velké kamenné kvádry, pocit podzemního vlhka. Klidně mohla být v něčí osobní podzemní mučírně. Zamítala sebou a zaškubala hedvábnými provazy. Byly hladké, ale těsné, dobře uvázané, a dál pevně držely.

Dobajzlu, pomyslela si Kassandra znovu.

Do místnosti vstoupila Andromaché, Hektórova žena, a sklopila zrak k věstkyni. Ruce měla prázdné, ale Kassandra si uměla snadno představit, že starší žena má v rukávu dýku. Dlouho ani jedna z nich nepromluvila. Nakonec Kassandra požádala: „Prosím, pusť mě, stará přítelkyně.“

Andromaché odvětila: „Stará přítelkyně, měla bych ti podříznout krk.“

„Tak to udělej, ty děvko,“ vybídla ji Kassandra. „Nemluv o tom jen.“ Příliš se nebála, protože ani v kaleidoskopu proměnlivých výjevů z budoucnosti, které se jí naskytly v posledních osmi měsících od doby, kdy staré budoucnosti zanikly, nikdy neviděla, že ji Andromaché zabíjí.

„Kassandro, proč jsi řekla o smrti mého dítěte to, co jsi řekla? Víš přece, že do synáčkova pokojíku před osmi měsíci přišly Pallas Athéna a Afrodíta a se slovy, že jeho oběť je varování, zabily jej i kojnou – bohy na Olympu prý nahněvalo, že se manželovi nepodařilo spálit loď Argejců, a malý Astyanax, kterému jsme jeho otec a já říkali Skamandrios, měl posloužit jako každoroční jalovička, kterou si vybrali k obětování.“

„Kecy,“ odsekla Kassandra. „Odvaž mě.“ Bolela ji hlava. Po nejživějších procovtích měla vždycky kocovinu.

„Teprve až mi povíš, proč jsi řekla, že jsem v tom zakrvaveném pokoji vyměnila Astyanakta za dítě otroků,“ řekla s chladným zrakem Andromaché. V ruce měla dýku. „Jak bych to mohla udělat? Odkud bych věděla, že bohyně přijdou? Proč bych to udělala?“

Kassandra si povzdechla a zavřela oči. „Žádné *bohyně* nepřišly,“ pronesla unaveně, ale s pohrdáním. Znovu oči otevřela. „Když ses doslechla, že Pallas Athéna zabila Achilleova milovaného přítele Patrokla – zpráva, z níž se ještě může vyklubat další lež – rozhodla ses, nebo ses na tom smluvila s Hekabou a Helenou, zabít dítě kojné, které bylo stejně staré jako Astyanax, a pak zabít také kojnou. Potom jsi řekla Hektórovi, Achilleovi a všem ostatním, které tvůj křik přivolal, že ti syna zabily bohyně.“

Světle hnědé oči Andromaché byly studené a neoblomné jako led na hladině horského potoka na jaře. „Proč bych to dělala?“

„Uviděla jsi šanci na prosazení plánu Trojanek,“ odpověděla Kassandra. „Plánu, který jsme měly po všechny ty roky. Nějakým způsobem odvrátit naše muže od války s Argejci – války, která podle mých proroctví měla skončit smrtí nebo zkázou nás všech. Bylo to geniální, Andromaché. Blahopřeji ti, žes měla odvalu to tak sehrát.“

„Až na to, že pokud je pravda, co říkáš,“ odvětila Andromaché, „pomohla jsem nás všechny uvrhnout do ještě beznadějnější války s bohy. Ve tvých dřívějších viděních aspoň některé z nás přežily – sice jako otrokyně, ale živé.“

Kassandra pokrčila rameny. Moc jí to nešlo, když měla paže natažené a připoutané ke sloupkům postele. „Myslela jsi jenom na to, jak zachránit syna, který, jak je nám známo, by byl ohavným způsobem zavražděn, pokud by se stará minulost stala nynější přítomností. Já to chápu, Andromaché.“

Andromaché natáhla ruku s nožem. „Pokud bys o tom ještě někdy promluvila a chátra – trojská i achájská – ti uvěřila, znamenalo by to smrt celé mé rodiny – i Hektóra. Budu klidná jen tehdy, když ty budeš mrtvá.“

Kassandra pohlédla druhé ženě do bezcitných očí. „Moje jasnozřivost ti pořád může posloužit, *stará přítelkyně*. Může tě dokonce zachránit – tebe, tvého Hektóra a tvého schovaného Astyanakta, ať je kdekoli. Ty víš, že když na mě přijdou vidiny, nejsem schopná ovládat, co vykřikují nahlas. Ty, Helena a ostatní, které se účastní tohoto spiknutí – zůstávejte u mě, nebo mi přiďte otrokyně, které budou mít za úkol mě ihned zabít, a umlčte mě, pokud znovu začnu blábolit takové pravdy. Pokud to opravdu vyrazím, zabijte mě.“

Andromaché zaváhala, zlehka se kousla do horního rtu, pak se předklonila a přeřízla hedvábný provaz, který poutal Kassandřino pravé zápěstí k posteli. Když pak přeřezávala další provazy, dodala: „Přijely Amazonky.“

Meneláos strávil noc tím, že poslouchal bratra a pak s ním hovořil. Když pak Zora vystrčila růžové prstíky, byl odhodlán konat.

Celou noc chodil kolem zátoky a po pobřeží od jednoho argejského a achájského tábora ke druhému, poslouchal, jak Agamemnón podává hrůzné líčení prázdných měst, neobdělávaných polí, opuštěných přístavů – řeckých lodí bez posádky, které se zakotvené pohupují v Marathónu, Erythraích, Chalkidě, Aulidě, Hermioně, Tíryntu, Hélu a desítkách dalších pobřežních měst. Poslouchal, jak Agamemnón vypráví zděšeným Achájcům, Argejcům, Kréťanům, Ithačanům, Lakedaimónům, Kalydóncům, Búprasioncům, Dúlíchoncům, Pylanům, Fáriďanům, Spartánům, Messanům, Thrákům, Oichalcům – všem stovkám spojených skupin rozmanitých Řeků z pevniny, ze skalnatých ostrovů, ze samotného Peloponésu –, že jejich města jsou prázdná, domovy opuštěné, jakoby z vůle bohů – na stolech se kazí jídlo, oblečení je rozložené na pohovkách, lázně a bazény jsou plné vlažné vody a potažené povlakem řas, zbraně leží venku z pochev. Na Egejském moři, popisoval Agamemnón svým znělým, silným, dunivým hlasem, se na vlnách pohupují prázdné lodě s plachtami plnými, ale potrhányými, neskasané, bez známek bouře – obloha byla modrá a moře zůstalo při jejich měsíční plavbě tam a zpět klidné, vysvětlil Agamemnón – jsou však prázdné: athénské lodě plně naložené zbožím, stále zářící řadami neobsazených vesel; velké perské prámy bez nemotorných posádek a skleslých kopiníků v přílbách; elegantní, opuštěné egyptské lodě čekající na to, až dovezou obilí na domovské ostrovy.

„Svět byl zbaven mužů, žen a dětí,“ křičel Agamemnón v každém achájském táboře, „kromě nás tady, úskočných Trojanů a nás. Zatímco my jsme se obrátili k bohům zády – huř, obrátili jsme ruce a srdce proti nim – bohové odnesli našim srdcím naděje – naše ženy, rodiny, otce a otroky.“

„Jsou mrtví?“ vykřikoval jeden muž za druhým, tábor za táborem. Jejich výkřiky vždycky vycházely z nářku bolesti. Zimní noc se po celé délce argejských ohňů plnila nářkem.

Agamemnón vždy odpověděl zdvižením dlaní a strašlivou minutou ticha. „Nebylo vidět žádné známky boje,“ řekl nakonec. „Žádná krev. Žádná rozkládající se těla sloužící za potravu vyhladovělým psům a kroužícím ptákům.“

A pokaždé, ve všech táborech, vedli členové statečných argejských posádek, osobní ochránci, pěšáci a velitelé, kteří Agamemnóna na cestě domů doprovázeli, vlastní soukromé rozhovory s jinými muži svého postavení. Do svítání se ta hrůzná zvěst donesla všem a ochromení hrůzou střídal bezmocný vztek.

Meneláos věděl, že je to ideální pro jejich záměry – záměry átreovských bratří, Agamemnóna a Meneláa – pokud chtějí nejenom znovu obrátit Achájce proti Trojanům a ukončit tuto válku, ale také svrhnout diktátorství lehkonožého Achillea. V několika dnech, ne-li hodinách, bude Agamemnón opět vrchním velitelem.

Za úsvitu bratr dokončil povinnost, která mu velela podat zprávu všem Řekům, a vojevůdci se rozešli – Diomédés zpět do svého stanu, slavný Telamónovec Aiás, který plakal jako dítě, když slyšel, že Salamínu našli stejně prázdnou jako všechny ostatní domovské krajiny, pak Odysseus, Ídomeneus a Malý Aiás, který se všemi svými muži z Lokridy křičel bolestí, když jim Agamemnón tu zprávu oznámil, dokonce i mnohomluvný stařec Nestór – všichni se rozešli do časného rána, aby uzmuli pár hodin neklidného spánku.

„Pověz mi tedy, co je nového ve válce s bohy,“ vybídl Agamemnón Meneláa, když oba bratři usedli sami uprostřed svého lakedaimonského tábora, obklopeni prstenci věrných velitelů, osobních strážů a kopiníků. Tito muži se drželi dostatečně daleko, aby vůdci mohli rozmlouvat v soukromí.

Rusovlasý Meneláos vylíčil bratrovi hlavní události: nečestné každodenní bitvy mezi moraveckými čáry a božskými zbraněmi, občasné souboje muže proti muži – smrt Parida a stovky méně významných jmen na achájské i trojské straně – a právě skončený pohřeb. Dým z ohně, který stravoval mrtvé tělo, přestal stoupat a plameny nad trojskou hradbou zmizely z dohledu už hodinu předtím.

„Taky dobře,“ prohlásil královsky Agamemnón a ukousl pevnými bílými zuby kus selete, které si opekli k snídani. „Mrzí mě jenom to, že Parida zabil Apollón... chtěl jsem to udělat sám.“

Meneláos se zasmál, sám si vzal kousek selete, spláchl jej ranním vínem a popsal svému drahému bratrovi, jak se zčistajasna objevila Paridova první žena Oinóné a obětovala se na hranici.

Agamemnón se rozesmál, když to slyšel. „Škoda, že to nebyla tvá kuřevnická manželka Helena, koho to tak dojalo, že se vrhl do plamenů, bratře.“

Meneláos pokýval hlavou, ale při zvuku Helenina jména ucítil, jak sebou jeho srdce škublo. Vypověděl Agamemnónovi, jak Oinóné blouznivě vykřikovala, že příčinou Paridovy smrti byl Filoktétés, nikoli Apollón, a jak se v řadách Trojanů vzdemul hněv, v jehož důsledku nepočetná skupina Achájců zavelela ke spěšnému ústupu z města.

Agamemnón se plácal do stehů. „Báječné! To je předposlední kámen zasazený do mozaiky. Během osmačtyřiceti hodin rozdmýchám v achájských šicích tuto nespokojenost v čin. Do konce týdne budeme znovu válčit s Trojany, bratře. Přísahám na kameny a hlínu v mohyle našeho otce.“

„Ale bohové...“ začal Meneláos.

„Bohové budou takoví, jací byli,“ prohlásil Agamemnón s jistotou, která zněla jako neotřesitelná. „Zeus neutrální. Někteří budou pomáhat ufnukaným, k záhubě odsouzeným Trojanům. Většina se jich spojí s námi. Ale tentokrát práci dokončíme. Do čtrnácti dní bude z Ília popel... tak jako z Parida není dnes ráno víc než kosti a popel.“

Meneláos přikývl. Věděl, že by se měl zeptat, jak chce bratr opět dosáhnout smíru s bohy, jakož i svrhnout nepřemožitelného Achillea, ale prahl s ním probrat naléhavější téma.

„Viděl jsem Helenu,“ řekl a slyšel, jak se mu při vyslovení manželčina jména zadrhl hlas. „Chybělo několik sekund a byl bych ji zabil.“

Agamemnón si otřel tuk z úst a vousů, napil se ze stříbrného poháru a povytáhl jedno obočí, aby dal najevo, že poslouchá.

Meneláos popsal své pevné odhodlání a příležitost dostat se k Heleně – a to, jak obojí zhatila Oinóné, když se znenadání objevila a před svou smrtí vnesla obvinění proti Filoktétovi. „Měli jsme štěstí, že jsme vyvázli z města živí,“ zopakoval.

Agamemnón zašilhal po hradbách v dálce. Někde se rozječela moravecká siréna a rakety vylétly k nebi proti nějakému neviditelnému olympskému cíli. Bzuket silového pole nad hlavním achájským táborem přešel do hlubšího tónu připravenosti.

„Měl bys ji zabít dnes,“ prohlásil Agamemnón, starší a chytřejší z bratrů. „Teď. Dnes ráno.“

„Dnes ráno?“ Meneláos si olízl rty. I přes tuk ze selete byly vyschlé.

„Dnes ráno,“ zopakoval bývalý a budoucí hlavní velitel všech řeckých vojsk shromážděných před Trojou. „Za den za dva bude propast rozevírající se mezi našimi muži a těmi od psů poslintanými Trojany tak velká,

že ti zbabělci znovu zavřou a zajistí závorou tu svou zasranou Skajskou bránu.“

Meneláos se zadíval k městu. Jeho hradby se ve světle vycházejícího zimního slunce zbarvily do růžova. Meneláos měl v hlavě velký zmatek. „Jen tak mě do města nepustí...“ začal.

„Běž v přestrojení,“ přerušil ho Agamemnón. Slavný král se znovu napil a říhl. „Přemýšlej tak, jak by přemýšlel Odysseus... jak by přemýšlela nějaká mazaná lasička.“

Meneláos, svým způsobem stejně hrdý jako jeho bratr nebo kterýkoli jiný achájský hrdina, si nebyl jistý, jestli takové přirovnání oceňuje. „Jak bych se mohl přestrojit?“

Agamemnón pokynul ke svému královskému stanu, jehož šarlatové hedvábí se opět dmulo nedaleko. „Mám lví kůži a starou přilbu s kančími kly, která kryje celý obličej, tu, co si vzal Diomédés, když se s Odysseem vloni pokusili ukrást z Troje palladium,“ řekl. „Když pod tu zvláštní přilbu schováš své rusé vlasy a pod kly vousy – nemluv o lví kůži, která zakryje tvou nádhernou achájskou zbroj – ospalé strážce u brány tě budou mít za dalšího svého barbarského spojence a nechají tě projít bez potíží. Ale jdi rychle – než se strážce vymění a než nám po zbytek existence Ília, k zániku odsouzeného, zamknou brány.“

Meneláos potřeboval na přemýšlení jenom několik sekund. Potom vstal, pevně stiskl bratrovi rameno a odešel do stanu, aby pobral přestrojení a vyzbrojil se dalšími vražednými noži.

8

Měsíc Fobos vypadal jako obrovská, rýhovaná, matná oliva, jejíž vydutý konec obepínají jasná světla. Mahmud řekl Hockenberrymu, že proděravělá špička je obrovský kráter nazývaný Stickney a ta světla jsou základna moravců.

Cesta k měsíci se v Hockenberryho případě neobešla bez určitého zvýšení hladiny adrenalinu. Viděl zblízka dost moraveckých sršňů, aby si všiml, že zřejmě žádný z nich nemá okna nebo průzory, a tak předpokládal, že let se bude odvíjet naslepo, nanejvýš s nějakými televizními monitory. Podcenil techniku moravců z pásu asteroidů – všechny sršní letouny totiž podle Mahmuda pocházely od skálovců. Hockenberry také očekával

akcelerační křesla nebo sedadla s obrovskými popruhy a přezkami ve stylu raketoplánů z dvacátého století.

Křesla tam nebyla žádná. Ani žádná jiná viditelná podpora. Hockenberryho a drobného moravce objala neviditelná silová pole, takže to vypadalo, že sedí ve vzduchu. Ze tří stran a zdola je obklopile hologramy – nebo nějaké trojrozměrné projekce, které byly tak opravdové, že jako projekce nepůsobily. Nejenže seděli na neviditelných křeslech, ale pod těmi neviditelnými křesly a jejich těly se rozevřela tříkilometrová propast, když sršen prolétl dírou a začal jižně od Olympus Mons nabírat výšku.

Hockenberry vykřikl.

„Vadí ti to zobrazení?“ zeptal se Mahmud. Hockenberry znovu vykřikl.

Moravec se rychle dotkl holografického ovladače, který se objevil jako by kouzlem. Propast pod nimi se scvrkávala, až to vypadalo, že je zasazena do kovové podlahy trupu, jako by to byla obyčejná obří televizní obrazovka. Všude kolem sršně se panorama odvíjelo dál. Vedle se mihl vrcholek Olympus Mons zahalený silovým polem – lasery nebo nějaká energetická kopí, která proti nim vyšlehla, se rozbila o energetické pole sršně – načež modrá marsovská obloha přešla do slabě růžové a pak do černé. Sršeň se ocitl nad atmosférou a naklonil se – i když to vypadalo, že široký oblouk Marsu se otáčí, až vyplnil virtuální okna.

„Lepší,“ vypravil ze sebe Hockenberry a zašmátral rukou po něčem, čeho by se mohl chytit. Křeslo ze silového pole mu nebránilo, ale taky ho nepustilo. „Ježíšikriste,“ hlesl, když se loď otočila o sto osmdesát stupňů a zažehla motory. Fobos se přikutálel do výhledu, skoro na ně.

Nebylo slyšet žádný zvuk. Ani šepot.

„Omlouvám se,“ řekl Mahmud. „Měl jsem tě varovat. To, co momentálně vyplňuje zářovou obrazovku, je Fobos. Je to větší ze dvou Marsových měsíců, ale má jen nějakých třináct kilometrů v průměru... vidíš, že to v žádném případě není koule.“

„Vypadá jako brambora, do které vyškrábala kočka díru,“ dostal z hrdla Hockenberry. Měsíc se blížil *velice* rychle. „Nebo obrovská oliva.“

„Oliva, jistě,“ kývl Mahmud. „To je tím kráterem na konci. Jmenuje se Stickney – podle manželky Asapha Halla, Angelině Stickney Hallové.“

„Kdo byl... Asaph... Hall?“ zajíkal se Hockenberry. „Nějaký astronaut... nebo... kosmonaut... nebo... kdo?“ Našel něco, čeho se mohl chytit. Mahmuda. Zdálo se, že drobnému moravci nevádí, když mu svírá plastkovová ramena. Zářový hologram se rozhořel plamenem, jak se ne-

hlučně zažehly nějaké trysky nebo motory. Hockenberry měl co dělat, aby mu necvakaly zuby.

„Asaph Hall byl astronom, z Americké námořní observatoře ve Washingtonu,“ odvětil Mahmud příjemným konverzačním tónem, který byl pro něho obvyklý. Sršeň se znovu nakláněl. A rotoval. Fobos a díra kráteru Stickney vyplňovaly nejdřív jedno holografické okno, potom druhé.

Hockenberry si byl poměrně jistý, že ten krám havaruje a že za necelou minutu bude po něm. Zkusil si vybavit modlitbu z dětství – čert vem všechny ty roky, kdy byl intelektuálský agnostik! – ale jediné, na co si dokázal vzpomenout, byl popěvek: „Andělíčku můj strážníčku...“

Měl pocit, že se to hodí, a začal si ho notovat.

„Myslím si, že Hall objevil v roce 1877 oba měsíce Marsu,“ pokračoval Mahmud. „Neexistuje žádný záznam – aspoň o něm nevím –, jestli paní Hallová ocenila, že po ní byl pojmenován obrovský kráter. Bylo to samozřejmě její dívčí jméno.“

Hockenberry si najednou uvědomil, proč je stroj neovladatelný a proč oni v něm narazí a zemřou. To podělané plavidlo nikdo nepilotoval. V sršni seděli jenom oni dva a jediný ovládací prvek, jehož se Mahmud dotkl – ať reálný, nebo virtuální – byl ten, kterým se upravovaly holografické pohledy. Uvažoval, že by se organickému robotkovi o tomto opomenutí zmínil, ale vzhledem k tomu, že kráter Stickney už vyplňoval všechna přední okna a blížil se rychlostí, kterou před srážkou neměli šanci ubrzdit, zůstal raději zticha.

„Je to zvláštní měsíček,“ vykládal Mahmud. „Ve skutečnosti se jedná o zachycený asteroid – stejně jako Deimos, samozřejmě. Dosti se od sebe liší. Tady Fobos obíhá pouze šest tisíc kilometrů nad povrchem Marsu – skoro se otírá o atmosféru – a je odsouzen k tomu, aby se zhruba za osmdesát tři miliony let srazil s Marsem, pokud s tím nikdo nic neudělá.“

„Když je řeč o srážce...“ začal Hockenberry.

V tom okamžiku sršeň zpomalil tak, že najednou stál na místě. Pak klesl do kráteru osvětleného reflektory a dosedl u složité spleti kopulí, nosníků, jeřábů, svítících žlutých bublin, modravých kupolí, zelených věžiček, pohybujících se vozidel a stovek pilných moravců, kteří se tam hemžili vakuem. Vlastní přistání, když na ně došlo, bylo tak měkké, že je Hockenberry přes kovovou podlahu a křeslo ze silového pole skoro neucítil.

„Tak zase doma, zase doma,“ zazpíval si Mahmud. „Samozřejmě ne úplně *doma*, ale... dávej pozor na hlavu, až budeš vystupovat. Dveře jsou na lidskou hlavu poměrně nízko.“

Dřív, než Hockenberry mohl něco poznamenat nebo znovu vykřiknout, dveře se odklopily a všechen vzduch z malého prostoru s burácením vyprchal do vesmírného vzduchoprázdna.

Hockenberry byl v předchozím životě odborník na antiku a profesor, který jinak nebyl příliš vědecky vzdělaný, ale viděl ve své době dost vědecko-fantastických filmů, aby věděl, co znamená prudká dekomprese: oči se nafouknou, až jsou velké jako grapefruity, ušní bubínky prasknou ve výtrysku krve, svaly a kůže se začnou vařit, rozpínat se a trhat, jak je vnitřní tlak rozerve, když při nulovém venkovním tlaku absolutního vzduchoprázdna nenajde žádný odpor.

Nic z toho se nestalo.

Mahmud se na rampě zastavil. „Ty nejdeš?“ Hlas maličkého moravce zněl lidským uším plechově.

„Jak to, že nejsem mrtvý?“ zeptal se Hockenberry. Připadal si, jako by byl znenadání zabalen do neviditelného bublinového pouzdra.

„Chrání tě křeslo.“

„Moje *křeslo*?“ Hockenberry se rozhlédl, ale neviděl ani mihotání. „Chceš říct, že tady musím sedět navěky, nebo zemřít?“

„Ne,“ odpověděl pobaveně Mahmud. „Pojď ven. To křeslo ze silového pole půjde s tebou. Už teď se stará o teplo, chlazení, osmotické čištění a recyklaci tvého kyslíku – dobrých třicet minut – a funguje jako skafandr.“

„Ale to... křeslo... je součástí lodi,“ namítl Hockenberry. Bázlivě vstal a ucítil, jak se neviditelný bublinový obal pohybuje s ním. „Jak by mohlo sršně opustit?“

„Ve skutečnosti je to spíš tak, že sršeň je součástí křesla,“ řekl Mahmud. „Věš mi. Ale tady venku choď opatrně. Ten křeslový oděv tě bude lehce tlačit dolů, až budeš na povrchu, ale Fobos má tak slabou gravitaci, že bys pořádným skokem získal únikovou rychlost. A pak by Thomas Hockenberry dal Fobosu *adios*.“

Hockenberry se na nejvyšším schodu rampy zastavil a chytil se kovového rámu dveří.

„Pojď,“ vybídl ho Mahmud. „Křeslo a já ti nedovolíme odplout pryč. Pojďme dovnitř. Jsou tam další moravci, kteří si s tebou chtějí promluvit.“

*

Poté, co Mahmud nechal Hockenberryho ve společnosti Asteagueho/Che a dalších hlavních integrátorů z Konsorcia Pěti měsíců, opustil přetlakovou kopuli a vydal se na procházku po kráteru Stickney. Výhled byl velkolepý. Dlouhá osa Fobosu trvale mířila k Marsu a moravečtí technici ji natočili tak, že rudá planeta visela pořád přímo nad Stickneym a vyplňovala většinu černé oblohy, neboť periferní výhledy blokovaly strmé stěny kráteru. Měsíček se otočil kolem své osy jednou za sedm hodin – přesně za stejnou dobu, kterou potřeboval k oběhu Marsu – takže obrovský červený kotouč s modravými oceány a bílými vulkány se nahoře pomalu otáčel.

Svého přítele Orphu z Ió našel o několik set metrů výš ve spleti jeřábů, traverz a lan, která loď směřující k Zemi ukotvovala ke startovnímu kráteru. Kosmičtí moravci, technoboti, švábovití skálovci a kontroloři z Kalistó lezli a šplhali po lodi a spojovacích nosnících jako nějaké lesklé mšice. Po tmném trupu obrovské zemské lodě se míhala světla velkých i menších reflektorů. Od skupin pojíždějících automatických svářečů padaly kaskády jisker. Nedaleko, pevněji uchycená ve spleti kovové konstrukce, byla *Černá dáma*, Mahmudova hlubinná ponorka z Evropy. Před několika měsíci moravci vytáhli poškozené, nepohyblivé plavidlo z úkrytu na pobřeží severního Téthyina moře a tažnými čluny je vynesli na Fobos, kde je opravili, vybavili novým energetickým zdrojem a upravili houževnatou miniponorku tak, aby mohla sloužit při pozemské misi.

Přítele Mahmud našel o sto metrů výš, jak běhá po ocelových lanech pod břichem kosmické lodi. Pozdravil ho na jejich starém soukromém pásnu.

„Koho to vidí mé oči? Není to Orphu? Orphu, dříve z Marsu, ještě předtím z Ília a vždycky z Ió? *Ten* Orphu?“

„Je to on,“ odvětil Orphu. Dokonce i na kanálech, které využívaly rádio nebo úzký svazek, jako by Orphuovo brumlání hraničilo s infrazvukem. Vakuový moravec použil pomocné trysky na krunýři, aby přeskočil třicet metrů z lan na traverzu, kde balancoval Mahmud. Orphu se chytil traverzy svými manipulačními kleštěmi a zůstal viset ve vzdálenosti několika metrů.

Některí moravci – například Asteague/Che nebo chitinoví moravci z Pásu, u Mahmuda to platilo o něco méně – měli docela humanoidní vzhled. Orphu z Ió ne. Moravec, který byl zkonstruován a vyvinut pro práci v sírovém toru měsíce Ió v magnetických, gravitačních a oslnivých radiačních bouřích jupiterovského prostoru, byl kolem pěti metrů dlouhý,

více než dva metry vysoký a lehce připomínal ostrorepa, pokud by ostrorepové byli vybaveni nohama navíc, bateriemi senzorů, tryskovými gondolami, manipulátory, které mohly skoro – úplně ne – sloužit jako ruce, a věkovitým poďobaným krunýřem, tolikrát prasklým a opraveným, že vypadal, jako by byl poslepovaný tmelem.

„Mars se pořád točí tam nahoře, starý příteli?“ zabrumlal Orphu.

Mahmud zvedl hlavu k obloze. „Točí. Jako nějaký obrovský rudý štít. Vidím Olympus Mons, jak se právě noří z terminátoru.“

Krátce zaváhal. „Mrzí mě, jak dopadla ta poslední operace,“ řekl nakonec. „Mrzí mě, že to nedokázali spravit.“

Orphu pokrčil čtyři kloubové končetiny. „To nic, starý příteli. Kdo by potřeboval organické oči, když má tepelné zobrazování, na kolenou mrňavé plynové chromatografy kombinované s hmotnostními spektrometry, radar – hloubkový a fázový, sonar a laserová mapovací zařízení? Jediné, co všemi těmihle krásnými smyslovými orgány nemůžu pořádně rozeznat, jsou daleké věci jako hvězdy a Mars.“

„Jistě,“ řekl Mahmud. „Ale stejně mě to mrzí.“ Přítel přišel o organické optické nervy, když byl málem zničen při jejich prvním setkání s olympským bohem na oběžné dráze Marsu – tímtéž bohem, který pak nadělal z jejich lodí a dvou druhů plyn a trosky. Mahmud věděl, že Orphu má štěstí, když přežil, a je opravitelný do té míry, jak byl opraven, ale stejně...

„Přivezl jsi Hockenberryho?“ zeptal se brumlavě Orphu.

„Ano. Hlavní integrátoři ho právě informují o situaci.“

„Byrokrati,“ zaduněl mohutný Ióňan. „Chceš svézt k lodi?“

„Jasně.“ Mahmud si naskočil na Orphuův krunýř, svým největším klepetem se na něm chytil a pevně se držel, když se vakuový moravec nechal tryskami vynést od portálu nahoru k lodi a kolem ní. Tady byli skoro kilometr nade dnem kráteru a poprvé uviděli skutečnou velikost pozemské lodi – připoutané k portálu jako elipsoidický heliový balon. Byla nejméně pětkrát delší než kosmická loď, která před více než jedním standardním rokem přivezla čtveřici moravců k Marsu z jupiterovského prostoru.

„Je impozantní, co?“ promluvil Orphu. Spolu s techniky z Pásu a Pěti měsíců pracoval na plavidle déle než pět měsíců.

„Je velká,“ uznal Mahmud. A pak, protože vycítil Orphuovo zklamání, dodal: „A výstupkovitá, vypouklá, vzedmutá, vraní a výhrůžná, ale přitom docela vznešená.“

Orphu se dunivě zasmál – tóny, které Mahmudovi vždycky připomínaly dotřesy nějakého európského ledotřesení nebo následné vlny po tsunami. „To jsou absolutně atypické aliterace pro asketického astronauta,“ řekl.

Mahmud pokrčil rameny, na okamžik pocítil výčitku, protože přítel jeho gesto nemohl vidět, a pak si uvědomil, že Orphu je viděl. Nový radar, který mohutný moravec dostal, byl velice přesný přístroj, kterému chyběla pouze schopnost vidět barvy. Orphu mu řekl, že blízkým radarem je schopen rozeznat i jemné změny na lidské tváři. *To se bude hodit, jestli se Hockenberry k misi skutečně připojí*, pomyslel si Mahmud.

Jako by mu četl myšlenky a paměťové banky, Orphu podotkl: „Poslední dobou jsem hodně přemýšlel o lidském smutku a poměřoval ho s tím, jak se vyrovnáváme se ztrátou my moravci.“

„Ale ne, tys zase četl toho Francouze.“

„Prousta,“ připomněl Orphu. „Ten ‚Francouz‘ se jmenuje Proust.“

„Já vím. Ale proč to děláš? Víš přece, že z toho vždycky máš deprese, když si čteš *Vzpomínání na věci minulé*.“

„*Hledání ztraceného času*,“ opravil ho Orphu z Ió. „Četl jsem část, která se jmenuje ‚Smutek a zapomnění‘. To je ta část, kdy Albertina zemře a Marcel, vypravěč, se na ni snaží zapomenout, ale nemůže, víš?“

„No jistě,“ souhlasil Mahmud. „To by ti mělo zvednout náladu. Co kdybych ti půjčil *Hamleta*, abys to měl čím spláchnout?“

Orphu dělal, že nabídku neslyšel. Byli teď tak vysoko, že pod sebou viděli celou loď a naskýtal se jim výhled přes hradby kráteru Stickney. Mahmud věděl, že Orphu může urazit ve vesmíru mnoho tisíc kilometrů, aniž by mu to dělalo potíže, přesto se neubráníl silnému pocitu, že nemají situaci pod kontrolou a odlétají z Fobosu a základny Stickney do vesmíru – jak před tím varoval Hockenberryho.

„Aby přežil pouta, která jej váží k Albertině,“ pokračoval klidně Orphu, „musí se ubohý vypravěč vrátit zpět paměti a vědomím a postavit se tváří v tvář *všem* Albertinám – těm ze své paměti, ale i těm imaginárním, po nichž toužil a na které žárlil – všem těm *virtuálním* Albertinám, které si stvořil v hlavě, když se trápil, jestli se za jeho zády nechodí tajně stýkat s jinými muži. Nemluvě o jiných Albertinách, po nichž toužil – dívce, kterou skoro ani neznal, ženě, kterou zaujal, ale neovládl, ženě, která ho přestala bavit.“

„Zní to velice úmorně,“ poznamenal Mahmud a pokusil se vložit do tónu přenášeného rádiem to, jak ho celá ta záležitost s Proustem unavuje.

Orphu narážku ignoroval, nebo si jí možná nevšiml. „To není ani polovina,“ řekl. „Aby se v truchlení pohnul, ubohý Marcel – postava vyprávěče se totiž jmenuje stejně jako autor... počkej, Mahmude, tohle jsi přečetl, ne? Když jsme loni přilétali do soustavy, ujišťoval jsi mne, že ano.“

„Já jsem to... *proletěl*,“ přiznal evropský moravec.

I Orphuův povzdech byl na hranici infrazvuku. „Jak jsem tedy říkal, ubohý Marcel se musí vyrovnat nejenom s tímto davem Albertin ve svém vědomí, než bude schopen nechat ji být, musí se také vyrovnat se všemi Marcely, kteří tyto paralelní Albertiny vnímali – s těmi, kteří po ní toužili nade vše ostatní, s šíleně žárlivými Marcely, se lhotejnými Marcely, s Marcely, jejichž soud byl pokřiven touhou, s...“

„Má to nějakou pointu?“ zeptal se Mahmud. On sám se v posledním půldruhém století standardního času věnoval Shakespearovým sonetům.

„Pouze ohromující složitost lidského vědomí,“ odvětil Orphu. Otočil svůj krunýř o sto osmdesát stupňů a zažehl pomocné rakety. Začali se vracet k lodi, k portálu, ke kráteru Stickney, do bezpečí – jak jen to bylo možné. Jak se otáčeli, Mahmud natáhl svůj krátký krk, aby se podíval nahoru na Mars. Věděl, že je to klam, ale zdálo se mu, že je blíž. Olymp a tharsiské vulkány už skoro zmizely z dohledu, jak se Fobos řítil ke vzdálenému oblouku planety.

„Přemýšlel jsi někdy o tom, jak se náš zármutek liší od... řekněme zármutku Hockenberryho? Nebo Achilleova?“ zeptal se Orphu.

„Vlastně ne. Zdá se, že Hockenberry truchlí stejně pro ztrátu paměti s většinou svého předchozího života, jako truchlí pro svou mrtvou manželku, přátele, studenty a tak dál. Jenže kdo si může být u lidí něčím jistý? A Hockenberry je jenom obnovený člověk – někdo nebo něco ho přebudovalo z DNA, RNA, jeho starých knih a kdovíjakých programů na principu nejlepšího odhadu. Pokud jde o Achillea – na toho když přijde smutek, jde ven a někoho zabije. Nebo jich zabije hromadu.“

„Mrzí mě, že jsem tam nebyl a neviděl jeho útok na bohy v prvním měsíci války,“ zalitoval Orphu. „Podle toho, jak jsi to popisoval, to musel být ohromující masakr.“

„Byl,“ uznal Mahmud. „Zablokoval jsem ve své NOM náhodný přístup k těm souborům, tak jsou znepokojivé.“

„To je další element z Prousta, o kterém jsem přemýšlel,“ navázal Orphu. Dosedli na horní trup pozemské lodi a mohutný moravec zarazil do izolačního pláště spojovací mikroskoby. „My se můžeme uchýlit k neor-

ganické paměti, když nám nervové vzpomínky připadají nejisté. Lidé se musejí spoléhat pouze na tu klamavou masu chemicky fungující nervové paměti. Tam je všechno subjektivní a citově zabarvené. Jak můžou svým vzpomínkám vůbec věřit?“

„Nevím,“ odvětil Mahmud. „Jestli s námi Hockenberry poletí na Zemi, třeba se nám podaří aspoň trochu pochopit, jak jeho mozek funguje.“

„Nemysli si, že s ním budeme sami a bude spousta času na mluvení,“ upozornil ho Orphu. „Bude to start s vysokým zrychlením a brzdění s ještě vyšším gé. A tentokrát poletí málem dav – přinejmenším tři tucty moravců z Pěti měsíců a tisícovka skáloveckých vojáků.“

„Tentokrát připravených na všechno?“ nadhodil Mahmud.

„O tom pochybuji,“ zabrumlal Orphu. „Tato loď sice veze dost zbraní, aby mohla ze Země udělat popel, ale zatím naše plány nikdy nedržely krok s překvapeními.“

Mahmud pocítil stejnou nevolnost, jaká se ho zmocnila, když se dozvěděl, že jejich loď k Marsu byla potají vyzbrojena. „Truchlíš někdy pro Korose III a Ri Pa takovým způsobem, jakým Proustův vypravěč oplakává své mrtvé?“ zeptal se Ióňana.

Orphuova jemná radarová anténa se lehce natočila k menšímu moravci, jako by se snažila odečíst Mahmudův výraz stejným způsobem, jakým podle toho, co Ióňan řekl, uměl přecíst ten lidský. Mahmud samozřejmě žádný výraz neměl.

„Ani ne,“ odvětil Orphu. „Před misí jsme je neznali a při ní jsme s nimi necestovali ve stejné části lodí, než nás Zeus... sundal. Proto pro mě většinou byli jen hlasy ve vysílačce, i když se občas podívám do NOM na jejich obrázky... nejspíš jenom proto, abych uctil jejich památku.“

„Ano,“ potvrdil Mahmud. On dělal totéž.

„Víš, co Proust řekl o konverzaci?“

Mahmud se ubránil dalšímu povzdechu. „Co?“

„Řekl... ‚Když si povídáme, nejsme to již my, kdo hovoří... připodobňujeme se obrazu jiných lidí, a nikoli sebe, od nich odlišného.‘“

„Takže když s tebou mluvím,“ vyvodil Mahmud na jejich soukromé frekvenci, „ve skutečnosti se připodobňuji obrazu šestitunového ostrope v potlučené skořápce, který má příliš mnoho nohou a žádné oči?“

„Můžeš doufat,“ zabrumlal Orphu. „Ale měl bys vždycky sahat dál, než kam dosáhneš.“

9

Penthesileia vtrhla na koni do Ília hodinu po svítání, doprovázena dvanácti svými nejlepšími sesterskými bojovnicemi, které jely ve dvojicích za ní. Navzdory časné hodině a chladnému větru se na hradbách a kolem cesty, jež procházela Skajskou branou k Priamovu dočasnému paláci, shromáždily tisíce Trojanů. Všichni jásali, jako by královna Amazonek přiváděla tisíce posil a ne třináct žen. Davy mávaly šátky, bušily oštěpy do kožených štítů, plakaly, provolávaly slávu a házely pod kopyta koní květiny.

Penthesileia to všechno přijímala, jako by jí to patřilo.

Déifobos, syn krále Priama, bratr Hektóra a mrtvého Parida a muž, o němž celý svět věděl, že bude Heleniným příštím manželem, se setkal s královnou Amazonek a jejími bojovnicemi těsně před zdmi Paridova paláce, ve kterém Priamos momentálně sídlil. Zavalitý muž tam stál v blyštivé zbroji a červeném plášti, na hlavě přilbu se strnulým zlatým chocholem, paže založené na prsou, dokud nenatáhl jednu ruku dlaní vzhůru k pozdravu. Za ním stálo v pozoru patnáct členů Priamovy osobní gardy.

„Buď zdráva, Penthesileio, dcero Areova, královno Amazonek,“ zvolal Déifobos. „Buď vítána ty i tvých dvanáct bojovnic. Celý Ílion ti dnes vzdává díky a čest, že jsi přijela jako spojenec a přítel, abys nám pomohla ve válce se samotnými olympskými bohy. Pojď dovnitř, vykoupej se, přijmi naše dary a poznej pravou bohatost trojské pohostinnosti a uznání. Hektór, náš nejúšlechtlejší hrdina, by tě přišel uvítat osobně, ale právě několik hodin odpovídá, neboť celou dnešní noc pečoval o pohřební hranici našeho bratra.“

Penthesileia lehce seskočila z obrovského válečného oře. Přestože měla na sobě těžkou zbroj a blyštivou přilbu, pohybovala se s dokonalou grácií. Oběma silnými rukama uchopila Déifoba za předloktí a pozdravila ho přátelským stiskem spolubojovníků. „Děkuji ti, Déifobe, synu Priamův, hrdino tisíce soubojů. Já a mé společnice ti děkujeme, vyjadřujeme tobě, tvému otci a celé Priamově rodině soustrast s Paridovou smrtí – zpráva o ní nás zastihla před dvěma dny – a přijímáme vaši štědrú pohostinnost. Ale dřív, než vstoupím do Paridova domova, který je nyní Priamovým palácem, musím ti říct, že jsem nepřišla bojovat po vašem boku s bohy, ale jednou provždy vaši válku s bohy ukončit.“

Déifobos, jenž se i za normálních okolností díval trochu vyjeveně, teď na krásnou Amazonku doslova vypouklil oči. „Jak bys to chtěla udělat, královno Penthesileio?“

„Právě to jsem vám přišla říct a poté vykonat,“ odvětila. „Uveď mě dovnitř, příteli Déifobe. Potřebuji se setkat s tvým otcem.“

Déifobos vysvětlil královně Amazonek a její armádě osobních ochránkyn, že jeho otec, král Priamos, bydlí zde v tomto křídle Paridova paláce proto, že Priamův palác zničili bohové v první den války před osmi měsíci, přičemž zabili jeho manželku a královnu města Hekabu.

„Opět ti náleží soustrast Amazonek, Déifobe,“ ubezpečila ho. „Smutná zpráva o královnině smrti se donesla dokonce i na naše daleké ostrovy a kopce.“

Když vstoupili do královské síně, Déifobos si odkašlal. „Když už mluvíš o své vzdálené zemi, dcero Areova, jak je možné, že jste tento měsíc přežily hněv bohů? Městem se přes noc rozkřikla zpráva, že Agamemnón našel při své plavbě domů řecké ostrovy bez lidského života. Dokonce i stateční obránci Ília se dnes ráno chvějí při představě, že bohové vyhubili všechny národy kromě Argejců a nás. Jak je možné, že ty a tvůj lid jste byli ušetřeni?“

„Můj lid nebyl,“ odpověděla na rovinu Penthesileia. „Obáváme se, že zem statečných Amazonek je stejně prázdná jako ostatní země, jimiž jsme v posledním týdnu své cesty projížděly. Nás však Athéna ušetřila, abychom mohly splnit svůj úkol. A bohyně posílá obyvatelům Ília důležitý vzkaz.“

„Prosím, pověz nám ho.“

Penthesileia zavrtěla hlavou. „Ten vzkaz je pro uši krále Priama.“

Jakoby na povel zazněly trubky, byly odhrnuty závěsy a do síně pomalu vstoupil Priamos, opřený o paži jednoho ze svých královských gardistů.

Penthesileia viděla Priama v jeho královském paláci před necelým rokem, když se spolu s padesáti svými ženami postavila achájskému obléhání, aby Troji přinesla zprávu o podpoře a spojenectví – Priamos jí tenkrát řekl, že pomoci Amazonek není třeba, ale zasypal ji zlatem a jinými dary. Nyní však Priamův vzhled šokoval královnu Amazonek natolik, že se nemohla na slovo.

Vypadalo to, jako by král, vždy úctyhodný, ale plný energie, zestárl za posledních dvanáct měsíců o dvacet let. Žáda, vždy tak rovná, se mu nyní křivila. Tváře, zdravě červené vínem a vzrušením vždy, když ho Penthesileia za pětadvacet let svého života viděla, dokonce jako dítě, když se se svou sestrou Hippolytou schovaly za závěsy v matčině trůnní síni, aby

viděly královskou družinu z Ília, která přišla vzdát hold, měl nyní vpadlé, jako by stařec ztratil všechny zuby. Prošedivělé vlasy a vousy mu smutně, nepravidelně zbělely. Oči měl Priamos usazené, zahleděné do neurčita.

Na trůn ze zlata a lazuritu se skoro zhroutil.

„Buď zdrav, Priame, synu Láomedontův, vznešený vládce z rodu Dardanova, otče statečného Hektóra, politováníhodného Parida a přívětivého Déifoba,“ pozdravila Penthesileia a klekla na koleno kryté brněním. Hlas mladé ženy, i když melodický, byl víc než dost silný, aby se velkou síní rozlehla jeho ozvěna. „Já, královna Penthesileia, možná poslední královna Amazonek, a mých dvanáct bojovnic, hrdě nosících řadra a bronzovou zbroj, k tobě přicházíme s chválou, soustrastí, dary a svými oštěpy.“

„Vaše soustrast a oddanost jsou pro nás převzácné dary, drahá Penthesileio.“

„Také vám přináším vzkaz od Pallady Athény a klíč k ukončení vaší války s bohy,“ dodala.

Král zvedl hlavu. Někteří členové jeho dvořanstva slyšitelně zalapali po dechu.

„Pallas Athéna nikdy Ílion nemilovala, drahá dcero. Vždy se spolčovala s našimi argejskými nepřáteli v zájmu zničení tohoto města a všeho za jeho hradbami. Ale nyní je bohyně našim zapřísařhlým nepřítelem. Ona a Afrodíta zavraždily děťátko mého syna Hektóra, Astyanakta, malého pána města – se slovy, že my a naše děti jsme pro ně jako pouhé obětiny. Mír s bohy nebude, dokud naše nebo jejich plemeno nezhyne.“

Penthesileia klečela, ale hlavu držela vysoko a v modrých očích se jí vyzývavě blýskalo. „Obvinění proti Athéně a Afrodítě je falešné,“ prohlásila. „Válka je falešná. Bohové, kteří Ílion milují, nás chtějí znovu milovat a podporovat – včetně samotného otce Dia. I šedooká Pallas Athéna přešla na stranu Ília, zásluhou podlé zrady Achájců – především toho lháře Achillea, neboť on je strůjcem pomluvy, že Athéna zavraždila jeho přítele Patrokla.“

„Nabízejí bohové podmínky míru?“ zeptal se Priamos. Starcův hlas byl šeptavý, tón skoro unylý.

„Athéna nabízí víc než podmínky míru.“ Penthesileia vstala. „Ona – a bohové, kteří Troju milují – vám nabízejí vítězství.“

„Vítězství nad kým?“ zvolal Déifobos a přešel otci po bok. „Achájci jsou teď naši spojenci. Oni a umělé bytosti, moravci, kteří chrání naše města a tábory před Diovy blesky.“

Penthesileia se zasmála. V tu chvíli každý muž v síni musel obdivovat, jak je královna Amazonek nádherná – mladá a krásná, líce zardělé, rysy živé jako u dívky, tělo pod krásně tvarovaným bronzovým brněním pružné a bujně zároveň. Avšak její oči a dychtivý výraz nepatřily obyčejné dívce – překypovaly vitalitou, živočišným duchem a bystrou inteligencí, zároveň však prozrazovaly zápal pro boj.

„Vítězství nad Achilleem, který pomýlil tvého syna Hektóra a teď vede Troju do záhuby,“ vykřikla Penthesileia. „Vítězství nad Argejci, Achájci, kteří nepřestávají chystat váš pád, zničení města, smrt vašich dalších synů a vnuků, zotročení vašich manželek a dcer.“

Priamos skoro smutně zavrtěl hlavou. „Nikdo nedokáže porazit lehkonohého Achillea v boji, Amazonko. Dokonce ani Arés, který byl Achilleovým rukama třikrát zabit. Dokonce ani Athéna, která před jeho útokem uprchla. Dokonce ani Apollón, kterého odnesli na Olymp po kusech zbrcených zlatou krví, když Achillea vyzval. Dokonce ani Zeus, který se bojí sestoupit a utkat se s napůl člověkem, napůl bohem v souboji.“

Penthesileia zavrtěla hlavou a zlaté kadeře se jí zableskly. „Zeus se nebojí nikoho, šlechtitý Priame, pýcho Dardanova rodu. A mohl by Troju zničit – nejen to, celou zemi, na níž se Troja nachází – jediným kmitnutím své *egidy*.“

Kopiníci zbledli, dokonce i Priamos při zmínce o *egidě*, Diově nejmocnější, nejbožštější a nejzáhadnější zbrani ztratil barvu. Všichni byli srozuměni s vědomím, že i ostatní olympští bohové by mohli být v minutě zničeni, pokud by se Zeus rozhodl použít *egidu*. To nebyla obyčejná termonukleární zbraň, jaké Hromovládce na počátku války zbytečně shazoval na moravecká silová pole. *Egida* byla něco, co si zasloužilo strach.

„Dávám ti svůj slib, vznešený Priame,“ řekla královna Amazonek. „Achilleus bude mrtvý dřív, než dnes na některém ze světů zapadne slunce. Přisahám na krev svých sester a matky, že...“

Priamos zvedl ruku, aby ji zadržel.

„Neskládej teď přede mnou žádnou přísahu, mladá Penthesileio. Jsi pro mne jako další dcera a je to tak od doby, kdy jsi byla dítě. Vyzvat Achillea na souboj znamená zemřít. Co tě přimělo přijít do Troje a vyhledat takovou smrt?“

„To není smrt,“ odvětila Amazonka, ale v jejím hlase bylo slyšet napětí. „To je sláva.“

„Ty dvě věci jsou často jedinou,“ pokývl Priamos. „Pojď, sedni si vedle mne. Mluv na mne tiše.“ Dal pokyn svým ochráncům, a synovi Déifobovi, aby couvli z doslechu. Tucet Amazonek rovněž ustoupil o několik kroků od obou trůnů.

Penthesileia se posadila na trůn s vysokým opěradlem, kdysi Hekabin, který byl zachráněn z trosk starého paláce a nyní byl na památku Hekaby ponecháván prázdný. Amazonka si odložila zářivou přilbu na širokou opěrku trůnu a naklonila se ke starci.

„Pronásledují mě Erínye, otče Priame. Dnes je to již tři měsíce, co mě pronásledují Erínye.“

„Proč?“ zeptal se Priamos. Naklonil se blíž, jako budoucí kněz k ještě nenarozenému kajcíníkovi. „Ti duchové pomsty se snaží vynutit si krev za krev pouze tehdy, když nežije žádný lidský mstitel, který by to mohl udělat, má dcero – obzvlášť když jeden člen rodiny zranil druhého. Ty jsi jistě neublížila žádnému příslušníkovi své královské rodiny Amazonek.“

„Zabila jsem svou sestru Hippolytu,“ odvětila rozechvělým hlasem Penthesileia.

Priamos se zarazil. „Tys zavraždila Hippolytu? Bývalou královnu Amazonek? Královskou manželku Théseovu? Slyšeli jsme, že zahynula při nehodě na lovu, když někdo zahlédl pohyb a splel si královnu Athén s jelenem.“

„Nechtěla jsem ji zavraždit, Priame. Ale když mou sestru unesl Théseus – unesl ji na palubě své lodi při státní návštěvě, jednoduše rozvinul plachty a odvezl ji – my Amazonky jsme se rozhodly, že se pomstíme. Letos, když všechny oči a pozornost domovských ostrovů a Peloponésu byly upřeny k vašemu boji zde u Troje, hrdinové odjeli a Athény zůstaly nechráněné, daly jsme dohromady malou flotilu a zahájily jsme vlastní obléhání – i když nic, co by bylo tak velké a získalo si nesmrtelnost v pověstech jako argejské obléhání Ília – a přepadly jsme Théseovu pevnost.“

„To se nám samozřejmě doneslo,“ zamumlal Priamos. „Ale bitva rychle skončila uzavřením mírové dohody a Amazonky odešly. Slyšeli jsme, že královna Hippolyta zemřela krátce poté, při velkém lovu na oslavu míru.“

„Zemřela mým oštěpem,“ přiznala Penthesileia. Ke každému slovu se musela nutit. „Původně jsme Athénany obrátily na útek, Théseus byl zraněn a my se domnívaly, že máme město ve své moci. Náš jediný cíl byl zachránit Hippolytu z moci tohoto muže – bez ohledu na to, zda chce být zachráněna, nebo ne – a nechybělo nám k tomu mnoho, pak ale Théseus podnikl protiútok, kterým nás po dni krvavých bojů zahnal k lodím.“

Mnoho mých sester bylo zabito. Nyní jsme bojovaly o život a srdnatost Amazonek opět zvítězila – zahnaly jsme Thésea a jeho bojovníky o den chůze k jeho hradbám. Ale poslední oštěp, který jsem hodila a který mířil na samotného Thésea, si našel smrtící cestu do srdce mé sestry, která – ve své neohroženosti a v athénské zbroji – vypadala jako muž, když bojovala po boku svého manžela a pána.“

„Proti Amazonkám,“ zašeptal Priamos. „Proti svým sestrám.“

„Ano. Jakmile jsme zjistily, koho jsem zabila, bitva skončila. Uzavřeli jsme mír. V blízkosti akropole jsme na památku mé šlechetné sestry vztyčily bílý sloup a odjely jsme ve smutku a hanbě.“

„A teď tě pronásledují Erínye, protože jsi prolila sestřinu krev.“

„Každý den,“ přitakala Penthesileia. Zářivé oči měla vlhké. Svěží tváře, které při vyprávění zrudly, jí teď zbledly. Vypadala obzvlášť krásně.

„Ale co mají Achilleus a naše válka společného s touto tragédií, dcero?“ zašeptal Priamos.

„Tento měsíc se mi zjevila Athéna, synu Láomedontův a potomku Dardanův. Vysvětlila mi, že nemohu přinést Erínyím žádnou oběť, kterou bych ty pekelné bestie usmířila, ale mohu Hippolytinu smrt napravit, když se s dvanácti svými vybranými družkami vydám do Ília a porazím v souboji Achillea; tím ukončím pochybenou válku a obnovím mír mezi bohy a lidmi.“

Priamos si promnul bradu, kde se za vousy vydávalo šedé strniště, které si po smrti Hekabé nechal narůst. „Achillea nikdo neporazí, Amazonko. Můj syn Hektór – nejlepší bojovník, jakého kdy Troja porodila – se o to snažil osm let a nedokázal to. Teď je spojencem a přítelem lehkonožého zabijáka. Sami bohové o to usilovali více než osm měsíců a všichni odešli s nepořízenou nebo padli Achilleovým hněvem – Arés, Apollón, Poseidon, Hermés, Hádes, samotná Athéna – ti všichni si to s Achilleem rozdali a neuspěli.“

„To je tím, že žádný z nich neznal jeho slabinu,“ zašeptala Amazonka. „Jeho matka, bohyně Thétis, našla tajný způsob, jak svému smrtelnému synovi propůjčit nezranitelnost v boji, když byl malý. V bitvě nemůže padnout, pokud není zraněn na tomto jediném slabém místě.“

„Co to je?“ vydechl Priamos. „Kde to je?“

„Přísahala jsem Athéně – na bolest smrti – že to nikomu neprozradím, otče Priame. Ale využijí tento poznatek, abych svou rukou Amazonky Achillea zabila a tím tuto válku ukončila.“

„Jestli Athéna zná Achilleovu slabinu, proč ji tedy nevyužila, aby ukončila jeho život, když s ním sama svedla souboj? Souboj, který skončil tím, že Athéna zraněná prchla, s bolestí a strachem kvitla zpátky na Olymp.“

„Když byl Achilleus malý, Sudičky stanovily, že jeho tajná slabina bude odhalena pouze jiným smrtelníkem v bitvě o Ílion. Ale dílo Sudiček přišlo vniveč.“

Priamos se opřel. „Hektórovi tedy nakonec bylo souzeno lehkonožého Achillea zabít,“ zašeptal. „Pokud bychom nerozpoutali tuto válku s bohy, ten osud by se naplnil.“

Penthesileia zavrtěla hlavou. „Ne, Hektór ne. Jiný smrtelník – Trojan – by Achillea připravil o život poté, co by Achilleus zabil Hektóra. Jedna z Múz se to dozvěděla od otroka, kterému se říkalo scholik a který znal budoucnost.“

„Jasnovidce,“ usoudil Priamos. „Jako náš vážený Helenos nebo achájský věštec Kalchás.“

Amazonka opět zavrtěla zlatými kadeřemi. „Ne, scholici nevidí budoucnost – oni nějakým způsobem z budoucnosti přišli. Ale podle Athény jsou teď všichni mrtví. Achilleův osud však čeká. A já jej naplním.“

„Kdy?“ zeptal se starý Priamos. Očividně si v duchu probíral všechny následky, které by to mělo. Nebyl více než pět desetiletí králem nejvelkolepějšího města na zemi bezdůvodně, jen tak. Jeho syn Hektór byl teď Achilleův pokrevní spojenec, ale nebyl král. Hektór byl nejvznešenější ílijský bojovník, který možná měl leckdy osud města a jeho obyvatel ve své paži s mečem, ale nikdy se podobnými věcmi v duchu nezaobíral. To byla Priamova práce.

„Kdy?“ otázal se znovu. „Jak rychle můžete ty a tvých dvanáct amazonských bojovnic Achillea zabít?“

„Dnes,“ řekla. „Jak jsem slíbila. Dřív, než slunce zapadne, buď v Íliu nebo na Olympu viditelném tou dírou ve vzduchu, kterou jsme cestou sem minuly.“

„Co si žádáš, dcero? Zbraně? Zlato? Bohatství?“

„Pouze tvé požehnání, šlechtný Priame. A jídlo. A lůžko pro mé ženy a pro mne, abychom si mohly krátce zdřímnout, než se vykoupeme, znovu se přizdobíme zbrojí a odejdeme ukončit tuto válku s bohy.“

Priamos tleskl. Déifobos, početné strážce, dvořané a dvanáct Amazonek se vrátili na doslech.

Nařídil, aby těmto ženám přinesli vybraná jídla, přichystali jim měkká lože, aby si mohly zdřímnout, napustili lázně a připravili otrokyně, které

jim po koupeli a po masážích vetřou oleje a masti, a nakonec aby nakrmili, vyhřebelcovali a přesedlali koně na odpoledne, až bude Penthesilea připravená do boje.

Královna Amazonek se usmívala a byla plná sebedůvěry, když svých dvanáct společnic z královské síně odváděla.

10

Kvantová teleportace Planckovým prostorem – termín, který bohyně Héra neznala – měla být okamžitá, ale v Planckově prostoru takové výrazy prakticky neměly smysl. Průchod skulinami v časoprostoru zanechával stopy a bozi a bohyně díky nanomemům a buněčné rekonstrukci, která byla součástí jejich stvoření, uměli tyto stopy sledovat stejně snadno jako lovec, stejně snadno, jako by bohyně Artemis stopovala lesem jelena.

Když Héra sledovala Diovu klikatou stopu Planckovou nicotou, věděla jen to, že se nejedná o jeden z pravidelných strunových kanálů mezi Olympem a Íliem nebo horou Ída. Bylo to někde jinde na staré Zemi, kde se nacházel Ílion.

Héra se kvitnutím přenesla do velké síně, kterou dobře znala. Na jedné stěně visel obří toulec se šípy a obrovský luk. Místnosti vévodil dlouhý nízký stůl, na němž stály desítky krásných pohárů, mís a zlatých talířů.

Zeus překvapeně vzhlédl od stolu, kde seděl – v této lidské síni upravil svou velikost na pouhé dva metry deset – a pomalu škrábal za ušima psa s šedivým čenichem.

„Můj pane,“ promluvila Héra. „Tomu psovi taky uřízneš hlavu?“

Zeus se neusmál, „Měl bych,“ zabručel. „Na znamení soucitu.“ Čelo měl stále zachmuřené. „Poznáváš toto místo a toho psa, ženo?“

„Jistě. Je to Odysseův domov na drsné Ithace. Ten pes se jmenuje Argos. A vychoval ho Odysseus, když byl mladší, krátce před odjezdem do Troje. Vycvičil ho, když byl štěně.“

„A on na něho pořád čeká,“ dodal Zeus. „Jenže teď jsou pryč i Pénélope a Télemachos. Dokonce i nápadníci, kteří se v Odysseově domově právě začali hromadit jako krkavci, aby získali ruku Pénélopé, zem a bohatství, záhadně zmizeli spolu s Pénélopou, Télemachem a všemi ostatními smrtelníky kromě těch několika tisíc u Troje. Tohoto voříška nemá kdo krmit.“